

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Zamojska w Zamościu

Data przeprowadzenia wizytacji: **15-16.11.2022**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	18
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	40
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	46
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	49
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	51
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	55

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Anna Tereszkieвич, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr hab. Klaudia Łączyńska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Beata Opala, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
4. Bogdan Matyja, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich
5. lek. wet. Ludwika Piwowarczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia, prowadzonym w Akademii Zamojskiej, została dokonana w roku akademickim 2022/2023 po raz kolejny w ramach harmonogramu prac określonego przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wizytacja odbyła się w formie zdalnej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny oraz pozostałą dokumentacją przekazaną przez Koordynatora z ramienia Uczelni w wirtualnej przestrzeni dyskowej. Przebieg wizytacji odbył się zgodnie z ustalonym harmonogramem – miały miejsce spotkania z Władzami Uczelni, z zespołem przygotowującym raport samooceny, ze studentami i przedstawicielami Samorządu Studentów oraz studenckiego ruchu naukowego, z nauczycielami akademickimi, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych i dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, jak również oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące Zespołu oceniającego, podczas którego dokonano oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, które przedstawiono władzom Uczelni na spotkaniu końcowym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo 66% - dyscyplina wiodąca pedagogika 14% literaturoznawstwo 13% nauki o kulturze i religii 4% psychologia 3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów; 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	- specjalizacja nauczycielska: 540 godzin/18 ECTS - specjalizacja język angielski w biznesie i turystyce: 6 miesięcy, 960 godzin/32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- specjalizacja nauczycielska - specjalizacja język angielski w biznesie i turystyce	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2340-2445	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	92-96 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	132 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	79 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium niespełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium niespełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Cele kształcenia dla kierunku filologia nie zostały określone. Koncepcja kształcenia została natomiast sformułowana w sposób niejasny. Zgodnie z informacjami przedstawionymi na stronie Uczelni, absolwent kierunku ma uzyskać „praktyczną znajomość języka angielskiego na poziomie licencjackim”. Powinien również posiadać „podstawową znajomość literatury, kultury i historii krajów angielskiego obszaru językowego, w tym również w zakresie językoznawstwa oraz metodyki nauczania języka angielskiego”. Wadliwy i niejasny sposób sformułowania koncepcji wynika przede wszystkim z braku precyzji, w tym chaosu terminologicznego w zakresie odniesienia do dyscyplin naukowych. Na przykład, koncepcja błędnie wskazuje, że dyscyplina naukowa językoznawstwo jest zawarta w dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo.

Koncepcja ta nieprawidłowo utożsamia znajomość języka angielskiego z wiedzą w zakresie dyscypliny naukowej językoznawstwo i nie wskazuje w sposób bezpośredni i jednoznaczny na dyscypliny literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii oraz pedagogikę i psychologię. Koncepcja nie uwypukla roli dyscyplin naukowych tworzących trzon kształcenia, nie rozróżniając dyscyplin, stanowiących teoretyczne podstawy kierunku oraz innych, w zakresie których studenci osiągną wiedzę w kontekstach zawodowych.

Brak precyzji oraz chaos terminologiczny dotyczy również braku rozróżnienia pomiędzy kształceniem w zakresie dyscyplin naukowych a kształceniem w ramach specjalizacji. Koncepcja nie precyzuje w sposób pełny i jasny zakresu kompetencji uzyskiwanych przez absolwentów poszczególnych specjalizacji. Koncepcja odnosi się tylko do wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka obcego, którą wykształcają absolwenci wyłącznie jednej ze specjalizacji, tj. specjalizacji *nauczycielskiej*. Nie uzyskują jej natomiast absolwenci specjalizacji *język angielski w biznesie i turystyce*.

Brak precyzji odnosi się także do sposobu określenia kompetencji w zakresie języka angielskiego, którą osiągają absolwenci kierunku. Określenie znajomości języka angielskiego „na poziomie licencjackim” nie wskazuje na konkretny poziom według ESOKJ.

Koncepcja kształcenia nie jest specyficzna dla praktycznego profilu studiów na kierunku filologia. Co szczególnie istotne, pełen zakres kompetencji charakteryzujących absolwenta kierunku, niezależnie od realizowanej specjalizacji, nie został doprecyzowany. W związku z powyższym kandydaci nie

otrzymują jasnej informacji na temat kwalifikacji uzyskiwanych w ramach studiów. Jest to szczególnie istotne w przypadku kształcenia w ramach specjalizacji *nauczycielskiej*, gdyż kandydaci nie uzyskują precyzyjnej informacji na temat braku kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela i konieczności ukończenia studiów drugiego stopnia.

Koncepcja nie precyzuje również ról zawodowych, do których przygotowywany jest absolwent kierunku, zawiera wąski i niedookreślony wachlarz możliwości zatrudnienia. Wśród obszarów zatrudnienia wskazuje się szeroko pojęte szkolnictwo, turystykę, biura tłumaczeń „i inne”. Tym samym, w koncepcji kształcenia nie wskazano zamkniętego, precyzyjnego zestawu zawodów, do wykonywania których przygotowuje kształcenie na kierunku filologia.

Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii jest zasadne, gdyż są to dyscypliny naukowe w naturalny sposób przynależne kierunkom filologicznym. Proporcje tego przyporządkowania nie są jednak adekwatne do przyjętej koncepcji kształcenia, w której nie uwypuklono wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo, jednocześnie utożsamiając ją z operacyjną wiedzą językową. W odniesieniu do pozostałych dyscyplin, czyli pedagogiki i psychologii, przyporządkowanie nie jest uzasadnione, gdyż nie są to dyscypliny stanowiące podstawę kształcenia na kierunku filologia. Na ocenianym kierunku pełnią one rolę subsydiarną, gdyż kształcenie w ich zakresie odbywa się wyłącznie w ramach jednej z oferowanych specjalizacji, tj. specjalizacji nauczycielskiej.

W koncepcji i celach kształcenia Uczelnia nie uwzględniła postępu w obszarach działalności zawodowej, również z uwagi na fakt, że obszary te nie zostały określone. Nie mniej jednak, oferta specjalizacji świadczy o zorientowaniu celów kształcenia na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, obejmującego sektory: biznesu, turystyki i oświaty. Jednakże, w przypadku przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela koncepcja nie uwzględnia najnowszych regulacji prawnych. Nie jest ona bowiem zgodna z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2021 r. poz. 890), zgodnie z którym kwalifikacje te może otrzymać osoba, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia na tym samym kierunku studiów, a Uczelnia prowadzi tylko studia pierwszego stopnia. Możliwa jest natomiast na studiach pierwszego stopnia realizacja określonej części standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, np. obejmująca kompetencje do nauczania w klasach IV-VIII szkoły podstawowej lub pełne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne w klasach IV-VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej, co nie oznacza pełnej realizacji standardu w zakresie przygotowania merytorycznego do prowadzenia zajęć, ponieważ standard zakłada, że powinno ono odpowiadać 7. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji bez względu na etap edukacyjny, na którym wykonywany jest zawód nauczyciela. Ponadto koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w przedszkolu i szkole podstawowej, co nie jest zgodne z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w który jednoznacznie stwierdza, że nie ma on zastosowania do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Uczelnia może wyposażać studentów do nauczania języka obcego dzieci w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym, ale są to dodatkowe kompetencje, które nie mogą być wiązane z nadaniem kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela. Zarówno w pierwszej, jak i drugiej sprawie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r.,

w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289), a nie regulują kwestii związanych z kształceniem na studiach.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Wpływ interesariuszy jest jednak ograniczony i obejmuje przede wszystkim konsultowanie programu studiów oraz opracowanie kart dla grup zajęć.

Koncepcja i cele kształcenia nie uwzględniają w sposób bezpośredni nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Metody kształcenia na odległość są jednak wykorzystywane w procesie kształcenia w charakterze wspomagającym.

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni, ukierunkowanej na kształcenie odpowiadające potrzebom lokalnego, krajowego i międzynarodowego rynku pracy, a także na rozwój profesjonalny i osobisty.

Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku filologia oraz ze sposobem przyporządkowania do dyscyplin. Chaos terminologiczny wprowadzony w koncepcji kształcenia, brak rozróżnienia dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku i kontekstowych, a także brak rozróżnienia pomiędzy kształceniem w zakresie dyscyplin naukowych i specjalizacji został odwzorowany na poziomie efektów uczenia się.

Żaden z ogólnych efektów uczenia się założonych dla kierunku, tzw. efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nie odnosi się eksplicitnie do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek. Te kluczowe dla kształcenia filologicznego dyscypliny nie znajdują odzwierciedlenia w przedłożonych do oceny efektach uczenia się.

Spośród dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek, jedynie dyscypliny pedagogika i psychologia są eksplicitnie przywołane w efektach kierunkowych, w postaci efektu z kategorii wiedzy (efekt K_W02 „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla psychologii i pedagogiki; w tym podstawy filozofii wychowania; teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania oraz rolę nauczyciela lub wychowawcy”). Jak wspomniano wyżej, nie są to jednak dyscypliny konstytutywne dla kształcenia w ramach kierunku, a jedynie wybranej specjalizacji.

Pozostałe efekty uczenia się zakładają, że student osiągnie wiedzę w zakresie nieprecyzyjnie określonych „dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej”. Dotyczy to efektów w kategorii wiedzy (np. efekt K_W01 „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”). Podobne zastrzeżenia dotyczą efektów z kategorii umiejętności, które wskazują możliwość kształtowania umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy w zakresie dyscyplin „lub” specjalizacji (np. efekty K_U01 „student potrafi formułować i analizować problemy badawcze lub zadania praktyczne z wybranych dyscyplin lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej”, K_U02 „student potrafi dobierać metody i narzędzia rozwiązania problemów badawczych lub zadań praktycznych z wykorzystaniem wiedzy z dyscyplin lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej”, a także K_U03, K_U04, K_U05, K_U09). Podobna sytuacja ma miejsce, jeśli chodzi o kategorie kompetencji społecznych (np. efekty K_K01 „student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z dyscyplin i wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: działań

zmierzających do rozwoju szkoły oraz współpracy na rzecz dobra uczniów i środowiska lokalnego” oraz K_K02 „student jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z dyscyplin i wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej w rozwiązywaniu poznawczych i praktycznych problemów; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią”).

Poważnym problemem uwidocznionym w powyższych efektach i związanym ze sposobem sformułowania efektów uczenia się jest brak spójności terminologicznej dotyczącej pojęć „dyscyplina” oraz „specjalizacja”, które stosowane są jako terminy równoległe. Tym samym efekty wskazują, iż absolwent otrzymuje równorzędnne kształcenie w zakresie dyscyplin naukowych i/lub specjalizacji, w zakresie dyscyplin stanowiących teoretyczne podstawy kierunku i kontekstowych (np. przywoływany już efekt K_W01).

Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia oraz sposobem przyporządkowania również ze względu na fakt, iż nie odzwierciedlają wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo. Żaden z kierunkowych efektów w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nie odnosi się do tej dyscypliny.

Na poziomie efektów dla zajęć i ich grup odniesienia do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii pojawiają się w pojedynczych przypadkach. Odniesienia do dyscypliny językoznawstwo pojawiają się sporadycznie, np. w karcie zajęć *wstęp do językoznawstwa* („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla językoznawstwa”). Efekty takie nie stanowią większości we wszystkich efektach sformułowanych dla zajęć, co w sposób jednoznaczny wskazywałoby na wiodącą rolę dyscypliny językoznawstwo na poziomie tego zestawu efektów. Podobnie, dyscypliny literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii przywoływane są w sporadycznie, np. w karcie zajęć *literatura brytyjska* („student zna i rozumie podstawową terminologię literaturoznawczą”), często jedynie w sposób implicytny, jak w przypadku zajęć *kultura angielskiego obszaru językowego* („student potrafi rozmawiać na temat zjawisk związanych z kulturą angielskiego obszaru językowego”).

Brak zgodności efektów z koncepcją kształcenia dla kierunku wynika także z tego, że wśród efektów kierunkowych zawarto efekty specjalizacyjne, mające zastosowanie wyłącznie do specjalizacji *nauczycielskiej*. Dotyczy to m.in. efektów K_W02, K_U11, K_K06. Także efekty K_W01, K_W03, K_W06, K_W07, K_U05, K_K01, K_K02, K_K05 zawierają komponenty specyficzne tylko dla specjalizacji *nauczycielskiej*.

Kierunkowe efekty uczenia się są niezgodne z profilem praktycznym z tego względu, iż nie wskazują na praktyczne zastosowanie wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Dla przykładu, efekty K_W01 („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”) oraz K_W02 („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla psychologii i pedagogiki; w tym podstawy filozofii wychowania; teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania oraz rolę nauczyciela lub wychowawcy”), przypisane do charakterystyki P6S_WG, nie wskazują na fakt zastosowania zawodowego wiedzy.

Również na poziomie efektów dla zajęć praktyczne zawodowe zastosowanie wiedzy w większości przypadków nie zostało uwzględnione. Jest to widoczne w brzmieniu efektów np. w karcie zajęć *wstęp do literaturoznawstwa* („student zna i rozumie podstawową terminologię dotyczącą poezji,

dramatu

i prozy fabularnej”), czy *gramatyka opisowa* („student zna i rozumie główne zjawiska z zakresu gramatyki opisowej; podstawową terminologię właściwą dla gramatyki opisowej”). Również w przypadku kursów specjalizacyjnych w większości przypadków efekty nie wskazują na zastosowanie wiedzy w praktyce zawodowej, co można zauważyć np. wśród efektów kursu *terminologia specjalistyczna* („student zna i rozumie terminologię związaną z różnymi aspektami pracy w branży biznesowej”).

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji z następujących powodów.

Po pierwsze, efekty powiązane z charakterystyką P6S_WG, zgodnie z którą student zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem” nie odnoszą się do zakresu i głębi perspektywy poznawczej (np. przywoływany już efekt K_W01).

Co więcej, efekty dla zajęć i grup zajęć powiązane z ww. charakterystyką, częściowo uszczegółowione i skonkretyzowane na poziomie kart zajęć, nie obejmują zazwyczaj metodologii związanych z dyscyplinami naukowymi językoznawstwo, literaturoznawstwo czy nauki o kulturze i religii, ograniczając się do teorii i terminologii, a w większości przypadków do wiedzy operacyjnej lub kompetencji komunikacyjnych, co można odnotować np. w przypadku zajęć *gramatyka opisowa* („student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu gramatyki opisowej; podstawową terminologię właściwą dla gramatyki opisowej”) lub *literatura brytyjska* („student zna i rozumie podstawową terminologię literaturoznawczą; podstawowe zasady interpretacji tekstów literackich”), czy też kursu *historia Anglii i USA* oraz efekcie dla zajęć „student zna i rozumie najważniejsze wydarzenia z historii Anglii” („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”).

W przypadku efektów z zakresu praktycznej nauki języka wiedza językoznawcza jest błędnie utożsamiana z wiedzą językową oraz kształtowaniem kompetencji komunikacyjnych, co jest widoczne w efektach kursu *PNJA - czytanie i konwersacje* („student zna i rozumie na poziomie B2 (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego) słownictwo związane z różnymi aspektami życia w społeczeństwie oraz strategię i funkcje komunikacyjne”), *PNJA – pisanie* (sem. 3) („student zna i rozumie teorię i terminologię właściwą dla zajęć *PNJA pisanie*, formy prac pisemnych ze szczególnym uwzględnieniem formy eseju; Rozumie różnicę w budowie rozprawki w języku polskim i angielskim”), będących uszczegółowieniem efektu kierunkowego K_W01.

Wspomniany powyżej chaos terminologiczny widoczny w koncepcji kształcenia oraz efektach uczenia się sprawia, iż powiązane z charakterystyką P6S_WG efekty uczenia się zakładają, że student osiągnie odpowiadającą tej charakterystyce wiedzę w nieokreślonych „dyscyplinach naukowych i specjalizacjach w ramach filologii angielskiej”, bez rozróżnienia na dyscypliny stanowiące podstawy teoretyczne kierunku, do których ten został przyporządkowany i ewentualne inne dyscypliny naukowe w zakresie wiedzy szczegółowej. Można to odnotować na przykładzie efektu uczenia się

K_W01 („teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”), który nie wskazuje wyłącznie na dyscypliny konstytutywne, lecz także implicytnie na dyscypliny subsydiarne dla kierunku, obejmujące wiedzę kontekstową, co wykracza poza charakterystykę P6S_WG. Kontekstowy charakter tej wiedzy znajduje potwierdzenie na poziomie kart zajęć służących osiągnięciu ww. efektu, czyli m.in. z zakresu historii Anglii i USA, łaciny, technologii informacyjnej.

Niektóre efekty uczenia się zostały błędnie przyporządkowane do charakterystyki P6S_WG zamiast do charakterystyki P6S_WK, która odnosi się do kontekstu, m.in. zawodowych uwarunkowań dyscyplin stanowiących teoretyczne podstawy kierunku. Dotyczy to efektów K_W06 („student zna i rozumie budowę oraz funkcje systemów i instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej w ramach wybranej specjalizacji, w tym: normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej”) oraz K_W07 („student zna i rozumie cechy i potrzeby odbiorców systemów i instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej w ramach wybranej specjalizacji; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: zagadnienie edukacji włączającej i działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej (typowe trudności uczniów, etc.)”), które wskazują na kontekstowy charakter wiedzy, a więc odnoszą się do ww. charakterystyki P6S_WK przewidującej, iż „student zna i rozumie „podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego”. Na kontekstowy charakter wiedzy wskazują efekty dla zajęć odnoszące się do ww. efektów kierunkowych, np. kursu *terminologia specjalistyczna*, obejmującego efekt „student zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji związanych z branżą biznesową”, odnoszący się do efektu kierunkowego K_W06, oraz efekt „student zna i rozumie metody diagnozowania potrzeb odbiorców usług biznesowych”, powiązany z efektem kierunkowym K_W07. Podobny problem dotyczy kursu *tłumaczenie w biznesie i turystyce* oraz efektów „student zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji związanych z branżą biznesową i turystyczną; metody diagnozowania potrzeb odbiorców usług biznesowych i turystycznych”, odnoszących się do efektów kierunkowych K_W06 i K_W07.

Podobny problem dotyczy efektu kierunkowego K_W05 („student zna i rozumie charakter, miejsce i znaczenia oraz podstawowe teorie socjologii”), który także błędnie przypisano do charakterystyk PRK o kodzie WG, zatem do kategorii opisowej dotyczącej wiedzy ogólnej z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne właściwe dla programu studiów. Wiedza z zakresu innych nauk, np. socjologii, ma charakter kontekstowy, a więc jej prawidłowe przyporządkowanie obejmuje charakterystyki P6S_WK dla studiów I stopnia, odnoszące się do kontekstu, uwarunkowań i skutków.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów I stopnia. W zakresie kategorii „Zakres i głębina - kompletność perspektywy poznawczej i zależności” wiedzy, zgodnie z przywołaną wyżej charakterystyką P6S_WG PRK student powinien znać i rozumieć „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi”. Charakterystyki te jasno wskazują na zaawansowany stopień opanowania wiedzy, tworzącej podstawy kształcenia na poziomie studiów I stopnia.

Ogólne efekty uczenia się nie określają natomiast poziomu opanowania wiedzy, który absolwent ma osiągnąć, co można zauważyć na przykładzie następujących efektów K_W01 „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”, efektu K_W02 „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla psychologii i pedagogiki; w tym podstawy filozofii wychowania; teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania oraz rolę nauczyciela lub wychowawcy”, czy K_W08 „student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia; procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz zasady emisji głosu”.

Efekty uczenia się określone na poziomie zajęć i grup zajęć na studiach I stopnia również nie zawsze odnoszą się do zaawansowanego poziomu wiedzy w zakresie właściwym dla danych zajęć, np. w przypadku kursu *wstęp do językoznawstwa* („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla językoznawstwa), dla kursu *literatura brytyjska* („student zna i rozumie ogólne zjawiska związane z okresem okresu romantyzmu i epoki wiktoriańskiej w literaturze brytyjskiej; podstawową terminologię literaturoznawczą”), czy kursu *zajęcia specjalizacyjne* („student zna i rozumie wybrane zjawiska literatury anglojęzycznej lub przekładoznawstwa”).

Ponadto w zakresie powyższej kategorii „Zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności” wiedzy, zgodnie z P6S_WG PRK, dla profilu praktycznego efekty mają obejmować również praktyczne zastosowania wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Przedłożone do oceny efekty uczenia się, jak wspomniano wyżej, nie odpowiadają tej charakterystyce, a tym samym, praktycznemu profilowi studiów, gdyż nie uwypuklają aplikacji wiedzy.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin naukowych, do których kierunek jest przyporządkowany ponieważ nie wskazują w sposób eksplicytny na dyscypliny naukowe językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek i zakładają, że student osiągnie określoną wiedzę w zakresie niedoprecyzowanych „dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej”, co jest wyraźnie widoczne w przypadku przywołanego już efektu K_W01, zgodnie z którym „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”. Dotyczy to także wybranych efektów z kategorii umiejętności. Dla przykładu efekt K_U09 zakłada, iż „student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z wybranej dyscypliny lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej, aby identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy społeczne”. Efekty nie wskazują również na zastosowanie osiągniętej wiedzy w praktyce, co omówiono powyżej.

Efekty nie są też w pełni zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej, ponieważ nie precyzują działalności zawodowych dla których mają zastosowanie, z wyjątkiem działalności w zakresie nauczania języka obcego. Ogólnikowy charakter efektu jest wyraźnie widoczny m.in. w przypadku efektów K_W03 („student zna i rozumie podstawową wiedzę o prawnych, ekonomicznych i innych uwarunkowaniach zawodu w ramach wybranej specjalizacji; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, zasady

bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zasady emisji głosu”). Podobny problem dotyczy efektów K_W06, K_W07, K_K04.

Na poziomie efektów dla zajęć odniesienia do praktycznego zastosowania wiedzy oraz szeroko pojętej działalności zawodowej pojawiają się sporadycznie w przypadku efektów specjalizacyjnych, np. efektach kursu *terminologia specjalistyczna* („student zna i rozumie terminologię związaną z różnymi aspektami pracy w branży biznesowej”; „student potrafi komunikować się (w formie pisemnej i ustnej) w różnych sytuacjach związanych z działalnością w branży biznesowej” lub kursu *tłumaczenie w biznesie i turystyce* („student zna i rozumie terminologię związaną z różnymi aspektami pracy w branży biznesowej i turystycznej”; „student potrafi komunikować się (w formie pisemnej i ustnej) w różnych sytuacjach związanych z działalnością w branży biznesowej i turystycznej”).

Efekty nie precyzują również, co wskazano już wyżej, iż absolwent uzyskuje umiejętności dotyczące języka angielskiego, co jest widoczne w brzmieniu efektu K_U04 (komunikować się (w formie ustnej i pisemnej) z użyciem specjalistycznej terminologii z dyscyplin i wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej oraz w zakresie wiedzy ogólnej na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).

Efekty dla zajęć i ich grup w wybranych przypadkach nie są specyficzne, gdyż w pełni powielają lub nie zawsze prawidłowo uszczegóławiają efekty kierunkowe. Można to odnotować np. na przykładzie zajęć *kultura angielskiego obszaru językowego* („student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”), *PNJA – pisanie* (sem. IV) („student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”) czy kursu *językoznawstwo praktyczne* („student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”).

Niespecyficzność efektów uczenia się, w tym częste odniesienia do nienaukowej wiedzy faktograficznej sprawia, że nie są one w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii.

Ze względu na to, że w koncepcji kształcenia nie określono konkretnych ról zawodowych dla absolwentów kierunku, efekty uczenia się na poziomie kierunku nie uwzględniają umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w jasno określonej działalności zawodowej właściwej dla kierunku, co jest kluczowe dla kształcenia dla studiów o profilu praktycznym. Ponadto zakres umiejętności ogranicza się przede wszystkim do komunikowania się w języku obcym, stosowania technik komunikacyjno-informacyjnych, czy posługiwania się wiedzą teoretyczną w analizie lub interpretacji zjawisk i procesów społecznych, co nie wskazuje precyzyjnie na umiejętność wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej i co jest widoczne w efektach K_U09 („student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z wybranej dyscypliny lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej, aby identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy społeczne”) oraz K_U10 („student potrafi posługiwać się standardowymi metodami i narzędziami z wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej, aby diagnozować, analizować i prognozować

praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych; poprawnie posługiwać się językiem polskim i terminologią przedmiotu”).

Efekty uwzględniają kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej, np. gotowość do krytycznej oceny swojej wiedzy, odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych. Niemniej jednak, jak wspomniano wyżej, efekty w przeważającej większości mają charakter niepowiązany precyzyjnie określoną działalnością zawodową. Wyjątek stanowią efekty odnoszące się do działalności zawodowej w zakresie nauczania języka obcego.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym kierunkowym na poziomie C1 oraz na poziomie B2 dla drugiego języka obcego.

Nie wszystkie założone dla kierunku ogólne efekty uczenia się są osiągalne ponieważ, jak przywoływany efekt K_W01, odnoszą się do zbyt szerokiego zakresu kompetencji. W tym przypadku osiągnięcie przez studentów wiedzy odpowiadającej charakterystyce P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie „dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej” nie jest możliwe.

Problem ten dotyczy również efektów przewidzianych dla zajęć realizujących efekty kierunkowe. Na przykład dla kursu *technologia informacyjna*, przewidziano efekt, zgodnie z którym student zna i rozumie „podstawy pracy systemów operacyjnych, środowiska Google i Microsoft; podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady bezpieczeństwa przetwarzania informacji w Internecie; cywilizacyjne znaczenie wybranych działów informatyki i jej zastosowań”, będący uszczegółowieniem efektu kierunkowego K_W01, przewidującego, iż student „teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych” w ramach charakterystyki P6S_WG. Podobną nieprawidłowość można odnotować w przypadku kursu *komunikowanie w biznesie i turystyce*, zawierającego efekt „student zna i rozumie terminologię związaną z różnymi aspektami pracy w branży biznesowej i turystycznej”, również odniesionego do efektu kierunkowego K_W01.

Kolejne zastrzeżenie dotyczy faktu, iż w wykazie efektów kierunkowych zamieszczono również efekty uczenia się odnoszące się do konkretnych specjalizacji. Np. efekt K_W02 „student zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla psychologii i pedagogiki; w tym podstawy filozofii wychowania; teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania oraz rolę nauczyciela lub wychowawcy”. Podobny problem dotyczy efektów, K_W03, K_U11, K_K04, K_K06. Wspomniane efekty są specyficzne dla specjalizacji *nauczycielskiej* i nie są możliwe do osiągnięcia dla studentów specjalności *język angielski w biznesie i turystyce*.

Wybrane efekty nie są sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na ich weryfikację. Wspomniane wyżej efekty K_U01 („student potrafi formułować i analizować problemy badawcze lub zadania praktyczne z wybranych dyscyplin lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej”) oraz K_U02 („student potrafi dobierać metody i narzędzia rozwiązania problemów badawczych lub zadań praktycznych z wykorzystaniem wiedzy z dyscyplin lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej”) nie wskazują precyzyjnie na rozwijany zakres umiejętności, włączając odmienny ich zakres, tj. badawczy lub praktyczny, co nie pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Nieprecyzyjne sformułowanie, uniemożliwiające jego weryfikację, dotyczy także ww. efektu K_U04 („student potrafi komunikować się (w formie ustnej i pisemnej) z użyciem specjalistycznej

terminologii z dyscyplin i wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej oraz w zakresie wiedzy ogólnej na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”), nieprecyzującego języka obcego, którego dotyczy.

Brak precyzji oraz nadmierna złożoność, które uniemożliwiają weryfikację realizacji efektu dotyczą także efektu kierunkowego K_U10 („student potrafi posługiwać się standardowymi metodami i narzędziami z wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej, aby diagnozować, analizować i prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych; poprawnie posługiwać się językiem polskim i terminologią przedmiotu”).

Efekty uczenia się dla zajęć, dla których nie sformułowano specyficznych efektów uczenia się, a które powtarzają efekty kierunkowe, nie są możliwe do osiągnięcia. Dotyczy to wspomnianych wyżej kursów *kultura angielskiego obszaru językowego* (efekt „student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”), *PNJA – pisanie* (efekt „student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”) czy kursu *językoznawstwo praktyczne* (efekt „student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”).

Efekty uczenia się nie odnoszą się do nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ale umiejętności wykorzystania technik informacyjnych zostały uwzględnione w wykazie efektów uczenia się dla kierunku i zajęć.

Na ocenianym kierunku prowadzone jest przygotowanie do pełnienia roli nauczyciela języka obcego – angielskiego. Uczelnia deklaruje, że po ukończeniu studiów I stopnia, absolwent kierunku uzyskuje kwalifikacje do nauczania na I i II etapie edukacyjnym, czyli do nauczania języka angielskiego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej (na I etapie edukacyjnym), a także w klasach IV-VIII szkoły podstawowej (na II etapie edukacyjnym). Założenie to pozostaje w sprzeczności ze standardem kształcenia i nie wpisuje się w warunki kształcenia nauczycieli w nim zawarte, gdyż, po pierwsze, zakłada uzyskanie kwalifikacji do nauczania języka obcego na I etapie edukacyjnym, po drugie – uzyskanie kwalifikacji do nauczania już po ukończeniu studiów I stopnia. Należy tu zwrócić uwagę, że Uczelnia może zakładać w programie wyposażenie studenta w kompetencje dotyczące nauczania na I etapie edukacyjnym, o ile nie realizuje takiego przygotowania w ramach standardu. Wątpliwości dotyczące koncepcji kształcenia nauczycieli zostały wielokrotnie potwierdzone nie tylko w dokumentacji udostępnionej przez Uczelnię, ale również podczas spotkań z przedstawicielami Uczelni oraz studentami. Efektem błędnie przyjętych założeń dotyczących kształcenia nauczycieli języka obcego są efekty uczenia się, które jej dotyczą, zawarte w ogólnych efektach dla kierunku, a także w kartach dla zajęć. Ogólne efekty uczenia się dla kierunku, przyjęte uchwałą nr 137/XX/2019 Senatu Uczelni Państwowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu (w załączniku nr 2) pomijają ogólne efekty uczenia się określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Szczegółowe efekty uczenia się, zawarte w poszczególnych kartach zajęć, nie są zgodne ze standardem - nie obejmują większości efektów szczegółowych określonych w standardzie. Są one powiązane z generycznymi dla nich efektami uczenia się dla kierunku, a także, w przypadku niektórych zajęć, odnoszą się do niewłaściwego etapu edukacyjnego (etapu I), do którego przygotowanie Uczelnia wykazała jako

spełnienie standardu. Dotyczy to np. *pedagogiki przedszkolnej oraz na I i II etapie edukacyjnym, dydaktyki języka angielskiego przedszkolnej oraz na I i II etapie edukacyjnym.*

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Cele i koncepcja kształcenia dla kierunku nie zostały jasno zdefiniowane. Koncepcja nie odnosi się w sposób precyzyjny do dyscyplin naukowych tworzących trzon kształcenia filologicznego i nie wskazuje językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej. Koncepcja i cele kształcenia nie uwypuklają praktycznego profilu kształcenia i nie uwzględniają postępu w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Koncepcja kształcenia jest zorientowana na potrzeby szeroko rozumianego otoczenia społeczno-gospodarczego, ale nie precyzuje ról zawodowych, do których przygotowywany jest absolwent kierunku. W przypadku przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, koncepcja nie uwzględnia najnowszych regulacji prawnych. W tworzeniu koncepcji w ograniczonym stopniu uwzględniono interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia i sposobem przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, gdyż żaden z efektów uczenia się dla kierunku nie odnosi się do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, gdyż nie odzwierciedlają roli dyscyplin kluczowych i kontekstowych, określonej sposobem przyporządkowania do charakterystyk PRK, odpowiednio WG i WK. Efekty dla zajęć i grup zajęć zazwyczaj nie obejmują metodologii związanych z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowano kierunek, ograniczając się do wiedzy operacyjnej lub kompetencji komunikacyjnych. Efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć nie wskazują na znajomość w zaawansowanym stopniu wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności, stanowiących strukturalną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzącą podstawy teoretyczne, która znajduje zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej. W wykazie efektów kierunkowych zamieszczono również efekty uczenia się odnoszące się do konkretnych specjalizacji.

Z wyjątkiem wskazania na działalność w zakresie nauczania języka, efekty uczenia się nie precyzują działalności zawodowej właściwej dla kierunku. W większości przypadków efekty uczenia się nie uwzględniają zastosowań wiedzy z dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek, i, z wyjątkiem działalności nauczycielskiej, nie precyzują kontekstów zawodowych, w których wiedza ta miałaby mieć zastosowanie. Efekty są nie w pełni zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy w zakresie działalności biznesowej/turystycznej oraz nie w pełni uwzględniają umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w tej działalności. Realizowane na zajęciach efekty nie wskazują także na opanowanie umiejętności wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, co jest kluczowe dla studiów na profilu praktycznym.

Efekty uczenia się w wybranych przypadkach są nieuszczegółowione lub nieprawidłowo uszczegółowione na poziomie kart zajęć, co uniemożliwia stworzenie rzetelnego systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się dla specjalizacji nauczycielskiej – zwłaszcza dla poszczególnych zajęć – nie uwzględniają wymogów standardu w tym zakresie - pełnego katalogu szczegółowych efektów uczenia się, a także nie odnoszą się do właściwych etapów edukacyjnych.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z kompleksowych i powiązanych z innymi aspektami kształcenia na kierunku nieprawidłowości dotyczących:

1. sposobu sformułowania koncepcji kształcenia, w tym braku precyzyjnych odniesień do dyscyplin naukowych i ich roli w kształceniu na kierunku;
2. niewskazania w koncepcji kształcenia zamkniętego katalogu zawodów, do których przygotowują studia na kierunku;
3. niedostosowania koncepcji kształcenia do wymagań określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. sposobu przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, w którym uwzględniono dyscypliny subsydiarne dla kształcenia filologicznego;
5. sformułowania efektów uczenia się w sposób nieodpowiadający koncepcji kształcenia i niezgodny z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
6. sformułowania efektów uczenia w sposób nieodzwierciedlający dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku i kontekstowych, określony sposobem przyporządkowania do charakterystyk PRK odpowiednio WG i WK, oraz w sposób nieodzwierciedlający wiodącego charakteru dyscypliny naukowej językoznawstwo;
7. sformułowania efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób niezgodny z charakterystykami drugiego stopnia na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym z pominięciem znajomości w zaawansowanym stopniu wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących strukturalną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, oraz zastosowań praktycznych tej wiedzy;
8. uwzględnienia w wykazie kierunkowych efektów uczenia się efektów uczenia się dla specjalizacji;
9. braku zgodności efektów uczenia się ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, z powodu braku eksplicitnego wskazania na te dyscypliny naukowe;
10. sformułowania efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób niejednokrotnie tożsamy z brzmieniem efektów kierunkowych;
11. sformułowanie efektów uczenia się w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do innych etapów edukacyjnych niż wskazane w standardzie
12. w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przyjęcie innych efektów uczenia się niż określone w standardzie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe nie są zgodne z koncepcją kształcenia wyrażoną sposobem przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych. Nie odzwierciedlają roli dyscyplin naukowych określonych sposobem ww. przyporządkowania. Treści nie zapewniają również osiągnięcia efektów wynikających ze sposobu przyporządkowania kierunku do dyscyplin i prowadzenia studiów na profilu praktycznym.

Treści programowe nie odzwierciedlają kluczowej dla kształcenia filologicznego roli dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. Nie oferują zaawansowanej podbudowy teoretycznej dotyczącej metodologii w zakresie tych dyscyplin i w większości przypadków są zdominowane przez wiedzę operacyjną. Tym samym, treści nie są zgodne z charakterystykami P6S_WG. Jest to widoczne w treściach kursów, m.in. *literatura brytyjska, gramatyka opisowa, kultura angielskiego obszaru językowego*. Dla przykładu, treści kursu *kultura angielskiego obszaru językowego* obejmują treści: „Geografia, klimat, topografia Wielkiej Brytanii; System polityczny, konstytucja, hymn i flaga Wielkiej Brytanii; Rodzina królewska i jej znaczenie”.

Również treści specjalizacyjne są zdominowane przez wiedzę operacyjną, a nie wiedzę strukturalną z dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Na przykład, w przypadku kursu *terminologia specjalistyczna* treści obejmują: „Typy, rodzaje przedsiębiorstw oraz struktura przedsiębiorstwa; Branże – usługowa i produkcyjna; Turystyka – podróże i hotele; Hotele, konferencje, biuro”. W przypadku tych treści programowych nie można mówić o powiązaniu z dyscyplinami nauki, lecz o przekazywaniu operacyjnej wiedzy i umiejętności, które nie wymagają teoretycznego umocowania.

W szczególności treści w żaden sposób nie odzwierciedlają wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo. Treści związane z tą dyscypliną stanowią podstawę tylko czterech kursów realizowanych w całym programie studiów, oszacowanych łącznie na zaledwie 13 ECTS (kursy *gramatyka opisowa, wstęp do językoznawstwa, językoznawstwo praktyczne, język i kultura*).

Podstawę kształcenia filologicznego stanowią treści z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego, błędnie zaklasyfikowane jako treści realizujące kształcenie w ramach dyscypliny językoznawstwo. Treści zawarte w module *PNJA* dotyczą bowiem wiedzy operacyjnej o języku, np. znajomości struktur leksykalno-gramatycznych, zasad pisowni czy wymowy niezbędnych do posługiwania się językiem obcym w niespecjalistycznych obszarach tematycznych i sytuacjach z życia codziennego. Dla przykładu treści kursu *praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie* (sem. 1) obejmują: „opis osób; opis miejsc; opis wydarzeń; opis przedmiotów; opowiadanie”; a kursu *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka praktyczna* (sem. II) obejmują m.in. treści: Czas Present Perfect i Simple Progressive; Sposoby wyrażania przyszłości going to, be to oraz czasy przyszłe Future Simple,

Progressive, Perfect Simple i Perfect Progressive; Czas Present Perfect Simple i Progressive; strona bierna w czasach: budowa i zastosowanie”. Powyższe treści obejmują wyłącznie wiedzę operacyjną, koncentrują się na kształceniu kompetencji językowych w zakresie języka obcego. Nie obejmują wiedzy strukturalnej z zakresu dyscypliny językoznawstwo.

Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia szczegółowych efektów uczenia się odnoszących się do otwartego katalogu dyscyplin efektów kierunkowych powiązanych z charakterystyką PRK o kodzie P6S_WG w przypadku treści z zakresu dyscyplin subsydiarnych dla kształcenia na kierunku. Dla przykładu, treści kursu *historia Anglii i USA* obejmują m.in. treści: „Ameryka przed europejskimi osadnikami czasy prehistoryczne, Indianie; Początki białego osadnictwa: pierwsze kolonie, purytanie; Wojna secesyjna: przyczyny, przebieg, skutki”. Treści kursu *technologia informacyjna* obejmują z kolei: „Edytor tekstu: Formatowanie tekstu i strony, Praca z tabelami, Grafika rastrowa i wektorowa, osadzanie obiektów w dokumentach, Praca na dokumentach wielostronicowych (formatowanie z wykorzystaniem stylów, spisy treści, przypisy i podpisy)”, które nie dotyczą zaawansowanej wiedzy szczegółowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek.

Zasadniczym problemem jest ograniczona ilość lub brak treści programowych zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się powiązanych z praktycznym wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie zaawansowanej wiedzy w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek. Brak ukierunkowania na rozwijanie wiedzy potrzebnej w działalności zawodowej można zauważyć w kursach kierunkowych, zarówno w zajęciach z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego, jak również w kursach z zakresu językoznawstwa lub literatury i kultury. W odniesieniu do treści realizowanych w ramach praktycznej nauki języka angielskiego kwestia braku powiązań treści z działalnością zawodową w ich profilu jest szczególnie istotna, tym bardziej, że zajęcia *PNJA* zostały zaliczona do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Wykaz treści na przykład w przypadku kursu *gramatyka praktyczna* obejmuje m.in. listę następujących zagadnień: „Rzeczownik w języku angielskim: liczba pojedyncza i mnoga rzeczownika, regularne i nieregularne tworzenie liczby mnogiej; Dopełniacz: funkcja i sposoby oznaczania dopełniacza; Czas Past Simple i Present Perfect Simple - porównanie czasów”. Można więc podsumować, iż treści programowe z bloku praktycznej nauki języka angielskiego są ukierunkowane na rozwijanie ogólnych sprawności językowych, ale nie są specyficzne dla profilu praktycznego, gdyż nie są w żaden sposób powiązane z przyszłą działalnością zawodową absolwentów. Podobnie treści językoznawcze, literaturoznawcze i kulturoznawcze dotyczą wiedzy powiązanej z tymi dyscyplinami, ale nie dotyczą jej zastosowań. Ilustrują to, na przykład, treści zajęć *wstęp do literaturoznawstwa*: „Literatura i jej wyróżniki. Rodzaje i gatunki. Zasadność analizowania tekstów literackich. Istota poezji w odróżnieniu od innych rodzajów. Poetyckie środki językowe. Gatunki liryczne, narracyjne, etc. Proza fabularna. Typologia gatunków. Postać, tło, fabuła i narracja”, czy zajęć *kultura angielskiego obszaru językowego*: „Geografia, klimat, topografia Stanów Zjednoczonych, Najważniejsze święta i zwyczaje Stanów Zjednoczonych, Najważniejsze dla kultury Stanów Zjednoczonych osoby i miejsca”. Również treści programowe w ramach specjalizacji nie wskazują jednoznacznie na aplikacyjny charakter wiedzy i jej zastosowań w kontekstach zawodowych, czego wymaga praktyczny profil kształcenia. Dla przykładu, treści kursu *komunikowanie w biznesie i turystyce* obejmują następujące tematy: „trends in tourism, hotel branding, sustainability, gastronomy, risk”, bez wskazania na ich aplikacyjny charakter. Treści programowe większości zajęć mają, jak pokazano wyżej, formę spisu zagadnień omawianych podczas zajęć, bez wskazania na aplikacyjny charakter tej wiedzy, bez adekwatnego połączenia ich z umiejętnościami czy

kompetencjami społecznymi. Treści nie gwarantują, iż studenci znają i rozumieją w zaawansowanym stopniu zastosowanie praktyczne zdobywanej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia.

Z wyjątkiem treści z zakresu specjalizacji *nauczycielskiej*, treści programowe nie uwzględniają norm i aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ cele kształcenia oraz sylwetka jej absolwenta pozostają na wysokim stopniu niedookreśloności.

Treści kształcenia są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów lecz nie są kompleksowe i nie zapewniają osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku.

Dla przykładu, treści kursu *technologia informacyjna* zawierają: „Edytor tekstu: Formatowanie tekstu i strony, Praca z tabelami, Grafika rastrowa i wektorowa, osadzanie obiektów w dokumentach, Praca na dokumentach wielostronicowych (formatowanie z wykorzystaniem stylów, spisy treści, przypisy i podpisy)” umożliwiają osiągnięcie efektu uczenia się dla zajęć, zakładającego, iż „student zna i rozumie podstawy pracy systemów operacyjnych, środowiska Google i Microsoft; podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady bezpieczeństwa przetwarzania informacji w Internecie; cywilizacyjne znaczenie wybranych działów informatyki i jej zastosowań”. Nie umożliwiają natomiast osiągnięcia powiązanego z nim efektu kierunkowego K_W01, zgodnie z którym absolwent zna i rozumie „teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”. Treści te nie gwarantują osiągnięcia przez studenta wiedzy strukturalnej w zakresie informatyki, na co wskazywałyby powyższy efekt uczenia się dla tych zajęć.

W przypadku niektórych zajęć brak jest treści programowych zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się. Dotyczy to zajęć, dla których nie sformułowano specyficznych efektów uczenia się, a które powtarzają efekty kierunkowe, np. wspomnianych wyżej kursów *kultura angielskiego obszaru językowego* (efekt „student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”), *PNJA – pisanie* („student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwą dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej adekwatną do wybranej specjalizacji w ramach filologii angielskiej”) czy kursu *językoznawstwo praktyczne* („student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”).

Treści programowe wybranych specjalizacji nie zapewniają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Wśród treści programowych specjalizacji *język angielski w biznesie i turystyce* nie występują treści zapewniające osiągnięcie efektów K_W02 („student zna i rozumie teorię, metodologię i terminologię właściwe dla psychologii i pedagogiki; w tym podstawy filozofii wychowania; teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania oraz rolę nauczyciela lub wychowawcy”), efektu K_W08 („student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia; procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz zasady emisji głosu”), K_U11 („student potrafi realizować dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zadania szkoły, w tym samodzielnie przygotować i dostosować program nauczania do potrzeb i możliwości ucznia”), a także K_K06 („student jest gotów do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych,

wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela, w tym także w zakresie edukacji włączającej”).

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści programowych wynikających z efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia określonym i wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Dodatkowo, problemem jest tu zaplanowanie w treściach przygotowania, w ramach realizacji standardu, do nauczania na niewłaściwych etapach edukacyjnych – uwzględniono, poza etapem II, zgodnym ze standardem (nauczaniem w szkole podstawowej w klasach IV-VIII), również nieprawidłowo nauczanie na I etapie: w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach I-III, gdyż standard nie umożliwia tego w zakresie przygotowania do prowadzenia zajęć.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć zostały poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć są zgodne z wymaganiami i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, warsztatów oraz projektów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie wzbudzają zastrzeżeń. Przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta. Prawdopodobnie ta dotyczy zarówno zajęć stricte filologicznych, jak i oferowanych w ramach specjalizacji zawodowych, w tym specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela. Sekwencja zajęć w planie studiów jest w większości poprawna w tym sensie, że grupy zajęć o charakterze propedeutycznym poprzedzają zajęcia wymagające bardziej zaawansowanej wiedzy. Wyjątek stanowi sposób rozplanowania zajęć *PNJA – tłumaczenia praktyczne*, które są oferowane w pierwszym semestrze studiów, a które wymagają zaawansowanych umiejętności językowych. Sposób rozplanowania zajęć sprzyja realizacji treści kształcenia i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla zajęć.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, jest spełniony. Zajęcia do wyboru według programu obejmują 74% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. W grupie zajęć do wyboru wyszczególniono zajęcia *lektorat języka obcego*, zajęcia *seminarium dyplomowe* oraz grupę zajęć specjalizacyjnych.

Program studiów zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Jednak nieprawidłowo zaliczono do tej grupy zajęcia, które nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz, co szczególnie istotne, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Są to następujące zajęcia (w sumie 92 ECTS ze wskazanych 132): *łacina*, *PNJA*, *wstęp do literaturoznawstwa*, *literatura brytyjska*, *literatura amerykańska*, *kultura angielskiego obszaru językowego*, *wstęp do językoznawstwa*, *gramatyka opisowa*, *językoznawstwo praktyczne*, *język i kultura*, *lektorat języka obcego*, *seminarium dyplomowe*, *zajęcia specjalizacyjne*, *praca dyplomowa*. Powyższy wykaz wskazuje, że wymóg ustawowy odnośnie do liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w kształceniu na profilu praktycznym nie został spełniony.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu językowemu, a ich wymiar umożliwia osiągnięcie poziomu C1 ESOKJ dla języka kierunkowego i poziomu B2 ESOKJ dla drugiego języka obcego.

Program studiów przewiduje zajęcia z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 punktów ECTS: *socjologia* – 2 ECTS, *ochrona własności intelektualnej* – 1 ECTS, a także w ramach kształcenia specjalizacyjnego m.in. zajęcia *psychologia ogólna* – 3 ECTS oraz *podstawy ekonomii, marketingu i zarządzania* – 2 ECTS. Na kierunku nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują zajęcia zorganizowane w Uczelni w wymiarze 435 godzin i 31 punktów ECTS. Nie wszystkie z tych zajęć służą jednak realizacji standardu kształcenia nauczycieli – zajęcia pn. *BHP* oraz *praktyki zawodowe, pedagogika przedszkolna oraz na I i II etapie edukacji, emisja głosu, dydaktyka języka angielskiego przedszkolna oraz na I i II etapie edukacji*, dla których założono w całości lub w części efekty uczenia się wykraczające poza efekty uczenia się określone w standardzie lub ich treści programowe obejmują inne etapy edukacyjne niż, te do których standard się odnosi. Jednocześnie nie ma możliwości oceny (także w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia), jaka liczba godzin i punktów ECTS dla zajęć zorganizowanych w Uczelni służy realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ponieważ w przypadku niektórych zajęć łączone są efekty uczenia się wykraczające poza standard z efektami uczenia się wynikającymi ze standardu i/lub dotyczy to też treści programowych.

Program studiów ocenianego kierunku nie spełnia warunków określonych w ust. 3.2. załącznika nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela: „W ramach grupy zajęć B dwie trzecie godzin zajęć jest realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń. Pozostałe godziny zajęć są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych”, ponieważ nie przewiduje zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych.

Metody kształcenia zaplanowane dla zajęć przewidzianych programem studiów są różnorodne i specyficzne dla poszczególnych zajęć i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W czasie zajęć wykładowych stosuje się przede wszystkim metody podające, takie jak wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny. Zajęcia o charakterze ćwiczeniowym prowadzone są w oparciu o zasób metod, obejmujący pracę w grupach, pracę z tekstem, projekt czy prezentację.

Najnowsze osiągnięcia dydaktyki czy zaawansowane narzędzia są stosowane w ograniczonym zakresie. Wśród stosowanych technik informacyjno-komunikacyjnych dominuje użycie rzutników multimedialnych.

Metody i techniki kształcenia na odległość są oparte na odpowiednio opracowanych materiałach w formie elektronicznej, obejmujących m.in. ćwiczenia interaktywne. Podczas zajęć zdalnych metody dydaktyczne zostały w odpowiedni sposób dostosowane do kształcenia na odległość, z wykorzystaniem potencjału wykorzystywanych platform kształcenia zdalnego.

Metody dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Studenci przygotowują referaty, prace pisemne, uczestniczą także w realizacji projektów.

Na poziomie założeń metody kształcenia zakładają stymulację oraz aktywizację studentów, obejmując ćwiczenia, udział w dyskusjach, wykonywanie zadań, przygotowanie prezentacji oraz prac pisemnych.

Nieliczne zajęcia skorelowano z metodami kształcenia umożliwiającymi wykonywanie czynności praktycznych, tj. np. z odgrywaniem ról (kurs *właściwości języka biznesu*). Ocena programów poszczególnych zajęć pozwala stwierdzić, iż metody kształcenia nie zapewniają w pełni przygotowania do działalności zawodowej, głównie z powodu faktu, iż działalność ta nie została w pełni doprecyzowana. Zaawansowane narzędzia czy techniki informacyjno-komunikacyjne stosowane są w ograniczonym zakresie.

Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego kierunkowego na poziomie C1 i języka niekierunkowego na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia.

Metody kształcenia w założeniach umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane pomocniczo i są oparte na odpowiednio opracowanych materiałach w formie elektronicznej, obejmujących m.in. ćwiczenia interaktywne.

Program studiów zakłada realizację praktyk zawodowych na obu prowadzonych specjalizacjach. Efekty uczenia się osiąmane w wyniku realizacji praktyki zawodowej zawierają szereg nieprawidłowości:

1. zostały określone w sposób ogólnikowy, niespecyficzny: dotyczą „wybranej specjalizacji”, chociaż de facto zostały przyjęte dla jednej specjalizacji; nie odnoszą się jasno do żadnych czynności/ ról zawodowych, w tym w kontekście np. deklarowanych kompetencji tworzenia tekstów, komunikacyjnych, tłumaczeniowych - nie przewidują wykorzystania w praktyce, w miejscu pracy, efektów uczenia się osiąganych w ramach innych zajęć w programie, niezbędnych do podjęcia działalności zawodowej;
2. liczba efektów i ich zakres, są niewspółmierne - zbyt ograniczone w odniesieniu do wymiaru praktyki (6 miesięcy, 960 godzin) oraz liczby 32 ECTS;
2. efekty dla poszczególnych pięciu etapów nie uwzględniają jakiegokolwiek progresji czy zróżnicowania na kolejnych etapach realizacji (zostały określone wspólnie dla całości praktyk), a etapy są oddzielnie zaliczane i oceniane (w różnych semestrach studiów); studenci osiągają więc wielokrotnie te same efekty, wykonują te same czynności, są za to wielokrotnie oceniani a, z założenia, komplet efektów osiągają już po zaliczeniu pierwszego etapu praktyki, który ma miejsce w 2 semestrze;
3. brak odniesienia efektów w katalogu przyjętym dla praktyk do efektów ogólnych dla kierunku dotyczących znajomości języka angielskiego, a także odniesienia do efektów dotyczących wykorzystywania tego języka w środowisku zawodowym sformułowanych w pozostałych elementach programu studiów.

Zamieszczone w sylabusie treści kształcenia również zawierają szereg nieprawidłowości:

1. nie wynikają z przyjętych efektów uczenia się – są wprowadzone w większym stopniu specyficzne dla działalności zawodowej niż generycznie określone efekty, jednakże odnoszą się do szerokiego zakresu czynności i daleko poza efekty wykraczają, są niezgodne nie tylko z efektami, ale przede wszystkim z koncepcją kształcenia na kierunku; wskazano tutaj na przykład: prace związane z organizacją przyjazdów i wyjazdów gości zagranicznych, analizę serwisów informacyjnych, obsługę kancelaryjno-biurową, organizację konferencji prasowych

i in., podczas gdy student nie zyskuje kompetencji do takiego zakresu prac realizując program studiów; dodatkowo, brak jest treści, które umożliwiają osiągnięcie niektórych efektów np. umiejętności „stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów z dyscyplin lub specjalizacji w ramach filologii angielskiej”;

2. nie uwzględniają zasadniczych różnic w przygotowaniu do realizacji praktyki pomiędzy studentem, który ukończył semestr 1, a studentem, który rozpoczyna semestr 5; zważając na to, że zajęcia modułu specjalizacyjnego, o nachyleniu zawodowym, zaczynają się zgodnie z programem w semestrze 2, w tym samym, w którym rozpoczyna się pierwszy etap praktyki, realizacja przyjętych treści na tym etapie nie jest możliwa, gdyż student nie posiada jeszcze wystarczających kompetencji, aby cele i treści praktyki zrealizować; treści dla tego etapu zostały więc określone nierealistycznie;
3. nie założono żadnego zróżnicowania i/lub progresji treści, które są wielokrotnie powtarzane;
4. treści w zdecydowanej większości nie odnoszą się do zadań/ czynności/ ról/ obowiązków praktykanta w zakresie języka angielskiego, co nie jest zgodne ani z celem kształcenia, ani z koncepcją kształcenia dla kierunku.

Dokumentacja praktyk przedstawiona przez Uczelnię nie potwierdza realizowania większości treści wyartykułowanych w sylabusie podczas trwania praktyki - poszczególni studenci realizują je wybiórczo.

Wymiar praktyk zawodowych został określony prawidłowo w stosunku do wymogów ustawowych - to 6 miesięcy, którym przypisano 960 godzin lekcyjnych. Harmonogram nie został właściwie zaplanowany, gdyż pierwszy etap rozpoczyna się zbyt wcześnie, w semestrze 2, kiedy student nie posiada wystarczających kompetencji wynikających z osiągniętych efektów uczenia się w ramach innych zajęć, aby osiągnąć zakładane dla praktyk efekty i treści programowe. Problemem dodatkowym jest nieuzasadnione programem studiów największe obciążenie praktykami w semestrze 4 – 360 godzin i 12 ECTS, w odniesieniu do którego można sformułować analogiczne jak uprzednio zastrzeżenia.

Sumaryczna liczba punktów ECTS przypisanych praktykom jest właściwa, to razem 32 ECTS – poczynając od semestru 2, kończąc w semestrze 6, kolejno: 4 ECTS, 4 ECTS, 12 ECTS, 4 ECTS, 8 ECTS.

Liczba miejsc praktyk w kontekście liczby studentów kierunku jest wystarczająca, natomiast dobór miejsc odbywania praktyk nie jest w pełni właściwy. Profile praktykodawców, z którymi Uczelnia współpracuje są adekwatne do generycznej koncepcji kształcenia i niejasno sprecyzowanej roli zawodowej absolwenta. Wprawdzie zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się, ale wyłącznie z uwagi na ich nieprawidłowy, niespecyficzny charakter. Wśród praktykodawców, jeśli spojrzeć na częstotliwości organizacji praktyk, dominuje branża tłumaczeniowa, w szczególności w latach ostatnich ograniczeń pandemicznych, gdyż praktyki prowadzili nauczyciele akademicki będący jednocześnie praktykami-tłumaczami, umożliwiając w ten sposób studentom realizację praktyk w odmiennych warunkach organizacyjnych. Ten dobór wprawdzie w niewielkim stopniu wpisuje się w koncepcję kształcenia, ale jest zgodny z efektami uczenia się przyjętymi dla zajęć w programie studiów, stąd można przyjąć, że jest on właściwy. Pozostałe organizacje posiadają rozmaite profile branżowe – są tu, zgodnie z założeniami w regulaminie praktyk, praktykodawcy o zróżnicowanych formach organizacyjnych i dowolnym profilu zawodowym (np. restauracja, salon fryzjerski, sklep z częściami do maszyn rolniczych), co pozostając w zgodzie z generyczną koncepcją

kształcenia, nie przystaje do efektów uczenia się określonych dla innych zajęć w programie, w szczególności tych o nachyleniu zawodowym/ praktycznym.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk określone w programie praktyk oraz w regulaminie praktyk są jasne. Budzi natomiast zastrzeżenia sposób ich stosowania i ich zakres merytoryczny, a w rezultacie – efektywność tej oceny. Stosowane narzędzia obejmują: dziennik praktyk, w nim m.in. rozkład tygodniowy, arkusz oceny studenta-praktykanta, a w przypadku zgody na realizację praktyki w ramach pracy zawodowej - dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ umowę studenta. Metody weryfikacji nie są dobrane prawidłowo, gdyż nie umożliwiają weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się. Dokumentacja praktyk nie potwierdza, że osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się jest oceniane przez opiekuna zakładowego lub uczelnianego. W przypadku specjalności nauczycielskiej, uczelniany opiekun zatwierdza praktykę na podstawie ogólnych opinii w dzienniku, nie zapoznaje się z zadaniami/pracami/ lekcjami wykonanymi przez studenta, nie uczestniczy w jego obserwacji. W dokumentacji brak jakiejkolwiek merytorycznej informacji zwrotnej dla praktykanta dot. jakości prac przez osobę opiekuna zakładowego. Uniemożliwia to rzetelną ocenę przez opiekuna uczelnianego, który może opierać się jedynie na ogólnej opinii niepowiązanej z przyjętym wachlarzem efektów oraz na opisie zakresu prac, który ma charakter bardzo ogólnikowy.

W przypadku specjalności biznesowo-turystycznej Uczelnia nie przedstawiła dzienników praktyk, a jedynie porozumienia o realizacji praktyk. Nie stosuje więc żadnego narzędzia weryfikacji, choć określiła go w sylabusie. W przypadku realizacji praktyk w oparciu o zatrudnienie studenta, stosowane narzędzia nie umożliwiają stwierdzenia, że osiąga on w pracy zawodowej te same efekty uczenia się, które dotyczą praktyk.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez zakładowego opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Opiekun praktyki w zakładzie pracy ocenia wprowadzie studenta, jednakże bez jasnego odniesienia w tej ocenie do poszczególnych efektów uczenia się przyjętych dla praktyk. Dodatkowo, każdorazowo ocenia studenta korzystając z tej samej karty oceny, niezależnie od etapu praktyki. Ocenia więc wielokrotnie te same aspekty praktyki tym samym narzędziem, co stawia pod znakiem rzetelność oceny i efektywność wykorzystywanego do oceny narzędzia.

Konsekwencją niezgodnego z katalogiem efektów oraz koncepcją kształcenia, przypadkowego doboru miejsc odbywania praktyk, jest zróżnicowana jakość opieki nad studentem na miejscu - w zakładzie pracy. Opiekunowie praktyk zawodowych w zakładach pracy nie zawsze posiadają merytoryczne kompetencje do oceny czy studenci osiągnęli zakładane dla praktyk efekty uczenia się, co jest konsekwencją niewłaściwie dobranych miejsc praktyk. Dokumenty uczelni nie wskazują na stosowanie procedur jakościowych w tym zakresie. Brak informacji o formalnych zasadach doboru zakładowych opiekunów praktyk i weryfikacji ich kwalifikacji czy doświadczenia. Podczas wizytacji uzyskano potwierdzenie, że tylko miejsca praktyk (jak się okazało - nieskutecznie), nie opiekunowie, są weryfikowane przez Uczelnię. Wprowadzie w stosunku do miejsc praktyk określono pewne wymagania, mają one jednak niewystarczająco specyficzny, adekwatny do wymogów programu studiów, charakter. Analogiczne uwagi można sformułować w odniesieniu do infrastruktury i wyposażenia miejsc praktyk.

Na kierunku obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk odrębny dla każdej specjalizacji. W przypadku specjalizacji *język angielski w biznesie i turystyce*, określa on termin

odbywania praktyk, wskazuje osobę odpowiedzialną za organizację i nadzór nad praktykami, w tym jej zadania i zakres odpowiedzialności, obowiązki studenta, a także warunki zaliczenia. Nie obejmuje kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk, współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się. Dodatkowo, w sposób wadliwy definiuje zakres prac/ ról, jakie pełni student na miejscu praktyk - określone w regulaminie czynności praktykanta nie są realne do wykonania przez studenta kierunku, gdyż w wyniku realizacji programu studiów nie nabywa kompetencji, które umożliwiałyby tego rodzaju działania np. obsługę kancelaryjno-biurową, koordynację współpracy międzynarodowej, organizację konferencji prasowych i in. Żaden ze studentów odbywających praktyki, których dokumentację przedłożono nie wykonywał tego rodzaju działań/ nie pełnił takich ról podczas praktyki.

W regulaminie dopuszcza się realizację praktyki w miejscu zatrudnienia studenta, co nie jest działaniem błędnym, jednakże narzędzia stosowane w przypadku zaliczenia tego rodzaju praktyki są nieprawidłowe i nie umożliwiają weryfikacji efektów uczenia się przyjętych dla praktyk. Potwierdza to dokumentacja praktyk przedstawiona przez Uczelnię, gdzie na podstawie zaświadczeń określających zakres obowiązków i zajmowane stanowisko potwierdza się osiągnięcie wszystkich efektów dla praktyki z oceną bardzo dobrą, na kolejnych etapach realizacji praktyki. Stosowanie tej metody, dodatkowo również w odniesieniu do praktyki nauczycielskiej, skutkuje oceną praktyki dydaktycznej w zakresie języka angielskiego na podstawie zatrudnienia w charakterze nauczyciela innych zajęć, co jest postępowaniem niewłaściwym. Ponadto przyjęta na kierunku procedura nie umożliwia ocenę, czy wykonywana przez studentów praca zawodowa odpowiada zakresowi założonych dla praktyk efektów uczenia się, ponieważ nie uwzględnia się w niej właściwych sposobów sprawdzenia osiągnięcia efektów uzyskanych poza systemem studiów.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, jednakże dobór ten nie jest prawidłowy. Uczelnia nie określiła w regulaminie praktyk zakresu działalności zawodowej czy branż, w jakich praktyka może się odbywać, a podała jedynie albo formy prowadzonej przez potencjalnego praktykodawcę działalności (fundacje, organizacje rządowe), albo sektory gospodarki, w których funkcjonuje (produkcja, usługi), co uniemożliwia identyfikację rodzaju działalności praktykodawcy. Student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, które zatwierdza koordynator uczelniany, ale kryteria wskazane przez Uczelnię nie wyznaczają jednoznacznie warunków jakościowych, jakie powinno spełniać takie miejsce. Efektem jest przypadkowość ich doboru. Wprawdzie Uczelnia podała kryteria doboru miejsc praktyk w raporcie, jednakże nie są one podane do wiadomości studentów i nie mają charakteru formalnego, co uniemożliwia ich rzetelne stosowanie.

Studenci zgłaszają uwagi na temat programu, realizacji praktyk, efektów uczenia się uczelnianemu opiekunowi praktyk. Te same elementy są także omawiane z zakładowymi opiekunami, którzy w tym oceniają współpracę z Uczelnią. Z kolei, wewnętrzne procedury jakościowe, choć jasno zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk, efektów uczenia się osiąganych na praktykach dokonywane systematycznie, z udziałem studentów, nie uściślają, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane i jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Przyjęte procedury nie skutkują więc doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji, ponieważ nie

zdiagnozowały nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i ich infrastruktury, a także opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa skutecznie.

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują praktyki zawodowe w wymiarze 60 godzin i 2 punktów ECTS praktyki pedagogicznej oraz 480 godzin i 16 ECTS praktyki dydaktycznej. Wymiar praktyk jest większy niż minimalny wymiar określony w standardzie dla studiów pierwszego i drugiego stopnia razem, ale nie sposób ocenić, jaka część z nich dotyczy realizacji standardu, ponieważ odbywają się one zarówno na pierwszym (przedszkole oraz klasy I-III szkoły podstawowej), jak i na drugim (klasy IV-VIII szkoły podstawowej) etapie edukacyjnym. Przyjęte w sylabusie efekty uczenia się dla praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela nie odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie, w konsekwencji studenci osiągają inne efekty niż określone w standardzie. Praktyki zaliczane są na podstawie dziennika praktyk, oceny opiekuna zakładowego oraz dodatkowych materiałów sporządzonych przez studenta: arkuszy obserwacji oraz przygotowanych konspektów zajęć.

Liczba miejsc praktyk dla specjalizacji nauczycielskiej jest wystarczająca w stosunku do ogólnej liczby studentów na tej specjalizacji, jednakże wśród praktykodawców znajdują się również placówki przedszkolne, co nie jest zgodne z wymogami standardu. W efekcie, dobór miejsc praktyk, w tym również infrastruktura tych miejsc, nie są zgodne ze standardem i nie zapewniają realizacji efektów uczenia się wynikających ze standardu.

Organizacja i nadzór nad praktykami są nie w pełni prawidłowe. Wymogi dot. kompetencji i doświadczenia uczelnianych i nauczycieli-opiekunów praktyk nie zostały określone i sformalizowane.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i nauki, umożliwia studentom systematyczną naukę i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści kształcenia nie są zgodne z koncepcją kształcenia i sposobem przyporządkowania kierunku do dyscyplin. Treści nie odzwierciedlają roli dyscyplin kluczowych i kontekstowych określonych sposobem przyporządkowania do charakterystyk WG oraz WK Polskiej Ramy Kwalifikacji. Treści nie potwierdzają wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo w kształceniu na kierunku. Treści programowe nie obejmują w odpowiednim zakresie wiedzy strukturalnej, w szczególności metodologii z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek i są zdominowane przez treści dotyczące wiedzy operacyjnej, a przede wszystkim operacyjnej wiedzy językowej. Treści nie obejmują praktycznych, zawodowych zastosowań wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki

o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek. Treści nie obejmują norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, gdyż nie sprecyzowano dokładnie tych obszarów, z wyjątkiem treści powiązanych z nauczaniem języka obcego.

Treści programowe nie zapewniają osiągnięcia wszystkich kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się, które określono w sylabusach zajęć. Na przykład, treści programowe specjalizacji *język angielski w biznesie i turystyce* nie zapewniają osiągnięcia efektów K_W02, K_W08, K_U11, a także K_K06.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się dla zajęć. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest prawidłowa. Wymóg dotyczący wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS jest spełniony. Program studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych. Plan studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, ale zajęcia te w większości nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, co oznacza, że wymóg dotyczący przepisowego wymiaru pkt. ECTS uzyskanych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie jest spełniony.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i w założeniu zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Repertuar metod dydaktycznych pozwala na dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywując do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Metody umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, ale nie w pełni umożliwiają właściwego przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Wymiar praktyk zawodowych spełnia wymogi formalne, jednak program praktyk został skonstruowany niewłaściwie - dotyczy to efektów uczenia się, treści programowych z uwagi na to, że m.in. nie zostały sformułowane dla każdego etapu praktyk, nie są specyficzne dla specjalizacji, nie uwzględniają zróżnicowania kompetencji wynikającego z progresji kompetencji studentów. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie zapewniają osiągnięcia przez wszystkich studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują właściwego

doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy. Uczelnia dopuszcza także możliwość realizacji praktyki podczas studiów w miejscu pracy studenta, jednak nie stosuje tutaj procedur, w tym kryteriów jakościowych, które umożliwiłyby weryfikację i ocenę efektów osiąganych w ten sposób przy jednoczesnym zachowaniu wszelkich zasad określonych w programie studiów oraz regulacjach Uczelni.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku treści programowych obejmujących zaawansowany stopień wiedzy na temat wybranych zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek;
2. doboru treści programowych odnoszących się do dyscypliny naukowej językoznawstwo w sposób nieodzwierciedlający jej wiodącej roli w kształceniu na kierunku wyrażonej sposobem przyporządkowania;
3. pominięcia w treściach programowych aplikacyjnego charakteru wiedzy oraz treści powiązanych z rozwijaniem umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych w kontekstach zawodowych, kluczowych dla profilu praktycznego;
4. doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku;
5. braku zapewnienia w programie studiów w wymaganym wymiarze liczby punktów ECTS w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne;
6. programu i realizacji praktyk zawodowych, a także nieskutecznych działań ewaluacyjnych i doskonalących program praktyk;
7. programu w zakresie kształcenia nauczycieli, w tym doboru efektów uczenia się oraz treści programowych w kontekście zgodności z wymogami standardu, a także jego realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji są przejrzyste, nie są jednak selektywne i nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności w zakresie znajomości języka angielskiego na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Warunki i tryb rekrutacji na wszystkie kierunki studiów określają Uchwały Senatu. Kwalifikacja kandydatów na studia odbywa się na podstawie konkursu świadectw dojrzałości i wyników egzaminu maturalnego. Dla kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej pod uwagę brane są wyniki jednego z trzech przedmiotów: 1) język polski lub 2) język angielski lub 3) historia. Nie zostały jednak określone minimalne progi punktowe. Dla wyliczenia wyniku i ustalenia miejsca na liście rankingowej pod uwagę brany jest przedmiot, z którego kandydat uzyskał najkorzystniejszy wynik. Oznacza to, że warunki rekrutacji dopuszczają przyjęcie kandydatów bez potwierdzonej świadectwem maturalnym znajomości języka angielskiego. Nie zapewniają więc doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności z języka angielskiego na poziomie A2 ESOKJ, co jest wymogiem wstępnym określonym w programach zajęć dla pierwszego semestru oraz poziomem niezbędnym dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na każdym etapie oraz na zakończenie studiów.

Warunki rekrutacji są bezstronne i przewidują rozwiązania, które zapewniają równe szanse w podjęciu studiów kandydatom z tzw. „nową” i „starą” maturą (szczegółowy system przeliczania wyników dla typów świadectw maturalnych zawiera Uchwała Senatu), a także obywatelom Polski i obcokrajowcom. Uchwała nie określa jednak warunków przyjęcia na studia dla laureatów olimpiad przedmiotowych oraz kandydatów z maturą międzynarodową.

Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Senatu. Potwierdzania efektów uczenia się dokonuje Kierunkowa komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się, w skład której wchodzi nauczyciel akademicki posiadający stopień, co najmniej doktora i wiedzę w zakresie programu studiów, którego efekty uczenia się dotyczą oraz znajomość procesu uznawania efektów uczenia się (jako przewodniczący komisji), nauczyciel akademicki posiadający kwalifikacje i umiejętności w dyscyplinach naukowych, których efekty uczenia się dotyczą, nauczyciel prowadzący zajęcia. W pracach komisji dodatkowo może uczestniczyć przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Komisja zapoznaje się z dokumentacją przedstawioną przez wnioskodawcę. Formą weryfikacji efektów uczenia się może być egzamin ustny, egzamin pisemny, test, projekt, prezentacja, ćwiczenia itp. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów, w odniesieniu do konkretnych zajęć.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Według regulaminu Rektor określa warunki, termin i sposób uzupełnienia przez studenta różnic wynikających z programów studiów w związku z przeniesieniem się studenta z innej uczelni. Dopuszcza się uznanie efektów uczenia się uzyskanych przez studentów w innych uczelniach lub na innych kierunkach studiów prowadzonych w ramach Uczelni, oraz osiągnięć zdobytych w ramach udziału w programie Erasmus lub innym programie wymiany międzynarodowej. Decyzję o przeniesieniu zajęć podejmuje na pisemny wniosek studenta Rektor, po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją

przebiegu studiów odbytych na innych kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni lub poza uczelnią macierzystą.

Zasady i procedury dyplomowania nie są trafne i nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Wymagania merytoryczne i formalne w odniesieniu do pracy dyplomowej, zasady dopuszczenia do egzaminu dyplomowego oraz procedury związane z egzaminem dyplomowym określa Regulamin studiów na poziomie Uczelni oraz dodatkowo Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej. Zgodnie z wytycznymi dla kierunku „praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub praktycznego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, a zwłaszcza umiejętność gromadzenia, analizowania oraz interpretacji materiałów źródłowych, jak również zjawisk stanowiących problematykę pracy”. Zapis ten, mimo iż dotyczy konkretnego kierunku, nie precyzuje w jakich dyscyplinach mogą powstawać prace dyplomowe. Jako kryteria warunkujące formułowanie tematu pracy dyplomowej uznaje się: „a) zakres przedmiotowy oraz specjalność kierunku; b) zainteresowania oraz preferencje studenta; c) dostępność i charakter źródeł; d) profil oraz specyfikę badawczą lub dydaktyczną Promotora i Zakładu; e) możliwość wykonania pracy w terminie”; wśród kryteriów brak zatem odniesienia do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Prace dyplomowe powstają w ramach zajęć *seminarium dyplomowe*, które prowadzone są na 4, 5 i 6 semestrze studiów. W każdym cyklu kształcenia na kierunku oferowane są dwa seminare. Sylabusy tych zajęć znacznie różnią się od siebie w sposobie sformułowania treści programowych oraz przedmiotowych efektów uczenia się wraz z ich przypisaniem do ogólnych efektów dla kierunku. W jednym sylabusie treści programowe, efekty uczenia się oraz literatura przedmiotu wskazują na przypisanie seminarium do dyscypliny literaturoznawstwo (np. P_U02 „potrafi przygotować i przedstawić interpretację wybranego tekstu z zakresu powieści uto/dystopijnych, w oparciu o własną analizę i poglądy innych autorów”; P_K01 „jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy z literaturoznawstwa i do uznawania znaczenia wiedzy z tej dyscypliny w rozwiązywaniu poznawczych i praktycznych problemów”). Dla drugiego seminarium treści zajęć sprowadzają się do formalnych zasad konstruowania pracy dyplomowej, literatura dla zajęć nie została podana, a efekty uczenia nie są specyficzne dla żadnej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek; zostały również wadliwie przypisane do kierunkowych efektów uczenia się (np. efekt P_W01 „zna i rozumie zasady konstruowania wypowiedzi pisemnej na poziomie akademickim” ma się odnosić do kierunkowego efektu K_W01 „ zna i rozumie teorie, metodologię i terminologię właściwe dla dyscyplin i wybranych specjalizacji w ramach filologii angielskiej; w ramach specjalizacji nauczycielskiej: metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych”). Podczas spotkania z Zespołem ds. jakości kształcenia i ze studentami ustalono, że jest to seminarium „o tematyce biznesowo-dyplomowej”. Analiza tematów prac dyplomowych wykazała, że prace dyplomowe powstające na kierunku można podzielić na prace powstające w dyscyplinie literaturoznawstwo oraz prace powstające poza jakąkolwiek dyscypliną naukową, odnoszące się do takich tematów jak turystyka, rozrywka, marketing, reklama, branża IT, biznes (np. „Agritourism in the Roztocze Region: A General and an Individual Perspective”, „Software Start-Ups: Theory and Practice”, Business in Relation to Ethics and Law: Selected Aspects”). Z analizy treści sylabusów oraz tematów prac dyplomowych wynika, że na kierunku nie powstają prace dyplomowe w dyscyplinie językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą na kierunku, ani w innych dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, za wyjątkiem dyscypliny literaturoznawstwo. Proces dyplomowania nie zapewnia więc osiągnięcia efektów uczenia się wynikających z przyporządkowania kierunku do dyscyplin: językoznawstwo, pedagogika, nauki o kulturze i religii, psychologia.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów. Określono w nim warunki zaliczania i powtarzania semestru, zasady i warunki zaliczenia i kryteria oceniania praktyk zawodowych, zasady przystąpienia do egzaminów w tym egzaminów poprawkowych i egzaminu komisyjnego, a także procedury odwoławcze. Szczegółowe zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć są opisane w sylabusach zajęć i przekazywane studentom na początku zajęć. Zasady te umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Dopuszczają również możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zgodnie z regulaminem „studentom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie stopnia niepełnosprawności przysługuje prawo do uzyskania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej”.

Regulamin studiów określa skalę ocen (od 2 do 5), według której wyrażane są wyniki zaliczeń i egzaminów, potwierdzające realizację zakładanych efektów uczenia się. Ocenom tym nie są jednak przypisane ani wartości procentowe ani opisowe kryteria odnoszące się do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymaganych do uzyskania danej oceny. Jednocześnie w różnych sylabusach zajęć znajdują się różne zakresy procentowe przypisane do ocen. Na przykład dla zajęć *Historia Anglii i USA* ocena dostateczna mieści się w zakresie od 50% do 59%, a dla zajęć PNJA Pisanie w zakresie 60% do 68%. W kilku sylabusach zamiast przedziałów procentowych wprowadzono kryteria, które są nieprecyzyjne. I tak na przykład dla zajęć *językoznawstwo praktyczne* kryteria dla uzyskania oceny 3,0 to „w/w efekty zostały osiągnięte w stopniu dostatecznym”. Tak skonstruowane kryteria oceniania nie gwarantują pełnej porównywalności ocen.

Procedury sporządzania recenzji pracy dyplomowej oraz skalę ocen pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego określa Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej. Recenzje sporządzane są zgodnie z formularzem uwzględniającym ocenę merytoryczną i ocenę spełnienia kryteriów formalnych. Zasady obliczania wyniku studiów i przypisana do niego skala ocen zostały określone w Regulaminie studiów.

Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Osiągnięcia studenta odnotowywane są w informatycznym systemie obsługi studentów – w protokołach zaliczeń oraz w kartach okresowych osiągnięć studenta. Protokoły zaliczenia zajęć zostają udostępnione w systemie nie później niż w ciągu 7 dni od przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu. W przypadku egzaminów lub zaliczeń w formie pisemnej oceniona praca pisemna jest udostępniana studentowi do wglądu na jego wniosek. Ani Regulamin studiów ani Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej nie określają trybu i terminu udostępniania studentowi recenzji pracy dyplomowej; Regulamin egzaminu dyplomowego stwierdza jedynie jawność recenzji.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się określa Regulamin studiów. W przypadku nieuzyskania zaliczeń poprawkowych, zaliczeń końcowych poprawkowych lub niezłożenia egzaminów poprawkowych na uzasadniony wniosek studenta zgłaszającego zastrzeżenia co do bezstronności nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia lub sposobu ich przeprowadzenia Rektor zarządza komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta. Wniosek taki student składa nie później niż w ciągu 7 dni od daty ostatniego zaliczenia lub egzaminu poprawkowego. Z wnioskiem o egzamin komisyjny w uzasadnionych przypadkach może również wystąpić nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia.

Prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu przez Jednolity System Antyplagiatowy, co stwierdza Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku filologia. Szczegółowe zasady postępowania określa Zarządzenie Rektora, do którego załącznik stanowi Procedura antyplagiatowa. Raport JSA zostaje poddany analizie przez promotora, który wydaje decyzję o 1) akceptacji raportu i dopuszczeniu pracy do obrony, lub 2) skierowaniu pracy do poprawy w przypadku wykrycia nadmiernej ilości zapożyczeń budzących wątpliwości co do jej merytorycznej wartości, lub 3) w przypadku podejrzenia plagiatu, braku akceptacji, niedopuszczeniu pracy do obrony i skierowaniu sprawy do Dyrektora Instytutu. Po zapoznaniu się z opinią promotora Dyrektor Instytutu może podjąć decyzję o wystąpieniu do Rektora z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Metody weryfikacji efektów uczenia się na ocenianym kierunku obejmują najczęściej testy i prace pisemne, pisemne zaliczenia śródsesemestralne, egzaminy pisemne i ustne zawierające pytania otwarte i zamknięte, pisemne prace tłumaczeniowe, oraz dla niewielkiej liczby zajęć prezentacje multimedialne i projekty o bliżej nieokreślonej formie (np. projekty zapisane w programach zajęć *bieżące problemy świata biznesu, tłumaczenie w biznesie i turystyce, literatura amerykańska*). W przypadku jednych zajęć (*pedagogika przedszkolna oraz na I i II etapie edukacji*) pojawia się konspekt lekcji jako metoda weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności. W przeważającej części zajęć pojawia się metoda weryfikacji „ocenianie ciągłe”, które ma być oceną bieżącego przygotowania do zajęć. Dla niektórych zajęć formą dokumentacji dla tej metody mają być testy śródsesemestralne (np. dla zajęć *gramatyka praktyczna*). Jednak w większości zajęć metoda ta połączona jest z kontrolą/listą obecności, co sugeruje, że dowodem osiągnięcia przez studenta wybranych efektów uczenia się ma być obecność na zajęciach. „Ocenianie ciągłe” jest podstawową metodą weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć *PNJA – czytanie i konwersacje, czy Pnja – słuchanie i fonetyka*. Również dla zajęć *Bieżące problemy świata biznesu* do efektu uczenia się w zakresie wiedzy P_W02 „zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji związanych z branżą biznesową przypisano metodę weryfikacji „ocenianie ciągłe”, dla której formą dokumentacji jest lista obecności, a w sylabusie zajęć *terminologia specjalistyczna* metoda ta służy weryfikacji większości efektów, również w zakresie wiedzy, np. P_W02 „zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji związanych z branżą biznesową”, P_W03 „zna i rozumie metody diagnozowania potrzeb odbiorców usług biznesowych”. W przypadku wielu zajęć jedna metoda ma służyć weryfikacji wszystkich efektów uczenia się (np. metoda oceniania ciągłego w postaci testów śródsesemestralnych dla wszystkich efektów uczenia się w sylabusie zajęć *gramatyka praktyczna*). Metody weryfikacji nie są zatem specyficzne i nie pozwalają na skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Zauważalny jest niedostatek metod weryfikacji efektów uczenia się takich jak projekty indywidualne i grupowe, studium przypadku, konspekty lekcji, prace tłumaczeniowe, które pozwoliłyby oceniać osiągnięcie efektów związanych ze sprawdzeniem opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Również metody weryfikacji dla zajęć praktyki zawodowej nie zostały dobrane poprawnie, a dokumentacja praktyk nie potwierdza, że efekty są oceniane przez opiekuna zakładowego lub uczelnianego.

Ogólnie przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych, takie jak egzamin ustny lub pisemny, egzamin pisemny testowy, prace pisemne, prace tłumaczeniowe, kolokwia i prezentacje umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka angielskiego dla założonego dla kierunku poziomu C1 ESOKJ.

Metody weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć powiązanych z przygotowaniem zawodowym nauczycieli nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia. W przypadku zajęć *podstawy dydaktyki* (moduł C) przypisano egzamin pisemny jako jedyną metodę weryfikacji wszystkich efektów uczenia się (czyli również efektów w kategorii umiejętności). Również dla zajęć *psychologia rozwoju dziecka* (moduł B) przewidziano tylko końcowe zaliczenie pisemne jako metodę weryfikującą efekty uczenia się wszystkich kategorii, również w zakresie umiejętności, co jest niezgodne ze standardem kształcenia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są częściowo uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Narzędziem najczęściej wykorzystywanym w procesie oceniania są testy zamknięte lub testy wymagające krótkich odpowiedzi otwartych (definicje, nazwy, tytuły, postacie itp.). Wskazują one na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, ale w niewielkim stopniu w zakresie umiejętności oraz zastosowania metodologii właściwej dla wybranej dyscypliny. W przypadku egzaminów wymagających dłuższych wypowiedzi, np. wskazujących na umiejętność samodzielnej interpretacji tekstu literackiego (*literatura brytyjska*) prace nie wskazują na osiągnięcie tych umiejętności. Wśród prac etapowych znajdują się również prace wskazujące na nieosiągnięcie zakładanego poziomu języka angielskiego na danym etapie studiów (np. wypowiedzi pisemne w pracach zaliczeniowych dla zajęć *literatura angielska*, w których pojawiają się słowa i frazy polskie w zdaniach angielskich, wskazujące na nieznaną słownictwa i struktur gramatycznych).

Efekty uczenia się nie są w pełni uwidocznione lub nie są uwidocznione wcale w losowo wybranych pracach dyplomowych. Prace te są wadliwe zarówno pod względem merytorycznym (np. brak jasno sformułowanego problemu badawczego, brak właściwej metodologii, niewłaściwy dobór źródeł) jak i formalnym (błędy językowe i redakcyjne, niewielka liczba cytowanych źródeł, brak właściwej dokumentacji źródeł). Duża część prac dyplomowych, które powstały na kierunku w roku 2021/2022 nie powinna być zostać dopuszczona do egzaminu dyplomowego, ponieważ nie powstały one w żadnej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Jednocześnie żadna z analizowanych prac dyplomowych nie miała charakteru aplikacyjnego, nie wskazując tym samym na opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Również dzienniki praktyk nie wskazują na osiągnięcie zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Brak kompleksowości zawartych w nich ocen oraz zastrzeżenia dotyczące oceny realizacji praktyk nie pozwalają na stwierdzenie, że efekty uczenia się zostały osiągnięte na każdym etapie studiów.

Analiza przedłożonych prac etapowych wykazała, że rodzaj, forma i tematyka tych prac są zgodne z treściami zapisanymi w sylabusach zajęć. Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych są jednak w niewielkim stopniu dostosowane do wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Wśród analizowanych prac etapowych brak prac, które odnosiłyby się do metodologii właściwej dla dyscypliny językoznawstwo lub potwierdzały zaawansowaną wiedzę w tej dyscyplinie. Poza pracami o charakterze tłumaczeniowym, przedłożone prace etapowe nie wskazują również na wykorzystanie wiedzy i umiejętności, wynikające z praktycznego profilu kierunku.

Tematyka i metodyka prac dyplomowych w większości przypadków nie jest dostosowana do efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Wśród ocenianych prac nie ma prac w dyscyplinie językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą, ani w pozostałych dyscyplinach, poza dyscypliną literaturoznawstwo. Jednak większość ocenianych prac

w tej dyscyplinie nie wskazuje na znajomość metodologii badań literaturoznawczych w stopniu zaawansowanym. Tematyka i metodyka niemal połowy prac dyplomowych nie jest powiązana z żadną z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Forma i metodyka większości prac nie jest również dostosowana do wymogów związanych z 6 poziomem PRK. Rodzaj, forma i metodyka żadnej z ocenianych prac nie wskazuje na ich aplikacyjny charakter i dostosowanie do praktycznego profilu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Warunki przyjęcia kandydatów na studia są przejrzyste i bezstronne, nie są jednak selektywne i w efekcie nie umożliwiają właściwego doboru kandydatów, nie wymagają bowiem od kandydata wstępnych kompetencji językowych niezbędnych do osiągnięcia efektów uczenia się na kolejnych etapach kształcenia.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są nietrafne i niespecyficzne w odniesieniu do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Dopuszczają powstawanie prac dyplomowych poza dyscyplinami naukowymi oraz prac niebędących pracami aplikacyjnymi; nie zapewniają też potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji na 6 poziomie PRK w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Sformułowane w Regulaminie studiów zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w nauce umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się i w sposób ogólny określają możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają również uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się. Jednak niezróżnicowane i niespecyficzne względem efektów uczenia się metody ich weryfikacji nie pozwalają na sprawdzenie i ocenę osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Metody weryfikacji efektów uczenia się w obszarze kształcenia nauczycieli nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli, gdyż nie są odpowiednio zróżnicowane i adekwatne w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, właściwych dla przygotowania zawodowego do pełnienia roli nauczyciela.

Prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk w ograniczonym stopniu potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Prace etapowe i egzaminacyjne nie weryfikują wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na 6 poziomie PRK w odniesieniu do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, a także w zakresie osiągnięcia zakładanego poziomu językowego według ESOKJ na każdym etapie studiów. Prace dyplomowe nie potwierdzają osiągnięcia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na 6. poziomie PRK w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, nie mają również charakteru aplikacyjnego.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. przyjmowania kandydatów na studia bez względu na ich wstępne kompetencje językowe związane z możliwością osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów uczenia się;
2. braku trafnych i specyficznych zasad i procedur dyplomowania, określających wymagania stawiane pracom dyplomowym w odniesieniu do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek;
3. doboru metod weryfikacji efektów uczenia się i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów tych efektów, które nie skutkują weryfikacją wszystkich efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć oraz nie wskazują na opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku;
4. realizacji procesu dyplomowania, wyrażających się w postawianiu na kierunku prac dyplomowych, które nie odpowiadają dyscyplinom naukowym, do których został przyporządkowany kierunek, poziomowi studiów i praktycznemu profilowi kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku filologia obecnie zajęcia prowadzi 21 nauczycieli akademickich w tym 2 doktorów habilitowanych, 5 doktorów i 14 magistrów. Nauczyciele ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i doktora posiadają stopnie i dorobek naukowy w dyscyplinach: literaturoznawstwo, ekonomia, filozofia, nauki prawne, historia oraz nauki medyczne i nauki o zdrowiu. Jedna osoba z tytułem zawodowym magistra w dziedzinie pedagogika specjalna posiada udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika, a jedna osoba z tytułem zawodowym magistra filologii angielskiej posiada publikacje w dyscyplinie literaturoznawstwo. W potencjale kadrowym dla ocenianego kierunku nie ma dostatecznej liczby osób ze stopniem naukowym lub prowadzącej badania we właściwych dla filologii dyscyplinach: językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą na kierunku,

a także nauki o kulturze i religii. Nie ma też osób ze stopniem i/lub dorobkiem naukowym w zakresie dyscypliny psychologia, do której kierunku jest również przyporządkowany. Większość nauczycieli prowadzących zajęcia posiada wieloletnie doświadczenie w pracy zawodowej nauczyciela akademickiego, nauczyciela lub egzaminatora języka obcego, prowadzącego szkolenia zawodowe; a także doświadczenie zawodowe w zakresie tłumaczenia oraz praktyki psychoterapeutycznej.

O ile liczebność kadry w stosunku do liczby studentów gwarantuje prawidłową realizację zajęć, o tyle struktura kwalifikacji w grupie nauczycieli akademickich, a także brak dorobku naukowego kadry w dyscyplinach językoznawstwo, nauki o kulturze i religii oraz psychologia, nie zapewniają studentom zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w tych dyscyplinach na 6. poziomie PRK.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Część z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach wyższych, posiadający doświadczenie jako promotorzy i/lub recenzenci prac dyplomowych, a także jako nauczyciele języka obcego w szkołach publicznych, lektorzy w prywatnych szkołach językowych i egzaminatorzy. Część z nich jest twórcami programów nauczania, kursów i materiałów dydaktycznych, organizatorami i współorganizatorami warsztatów (np. w zakresie nauczania języka, zarządzania projektami, emisji głosu). Jak wykazały hospitacje zajęć, nauczyciele posiadają wysokie kompetencje językowe i dydaktyczne. Stosują również prawidłowo dobrane metody dydaktyczne, w tym metody oparte na technologiach informacyjnych.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli nie przekracza wymiaru godzin dydaktycznych określonych w Ustawie i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Dla większości zajęć przydział zajęć uwzględnia, tytuł/stopień i dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne prowadzących. Zajęcia w ramach modułu *praktyczna nauka języka angielskiego* powierzane są nauczycielom posiadającym kwalifikacje do nauczania języka: absolwentów filologii angielskiej wśród których niektórzy posiadają stopień naukowy. Większość zajęć kierunkowych prowadzona jest przez nauczycieli posiadających stopień i dorobek naukowy związany z dyscypliną i treściami programowymi właściwymi dla tych zajęć (*historia Anglii i USA, literatura brytyjska, wstęp do literaturoznawstwa*). Zastrzeżenia budzi jednak powierzenie zajęć *wstęp do językoznawstwa* osobie nieprowadzącej badań w dyscyplinie językoznawstwo. Niewłaściwe jest również powierzenie prowadzenia oraz recenzowania prac dyplomowych w dyscyplinach wykraczających poza dyscyplinę literaturoznawstwo osobom prowadzącym badania tylko w dyscyplinie literaturoznawstwo, oraz powierzanie prowadzenia *seminarium dyplomowego* osobie nieposiadającej stopnia naukowego w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, przy jednoczesnym braku w ofercie seminariów prowadzonych przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą.

Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jest zgodne z wymaganiami i nie przekracza wymiaru zajęć dydaktycznych określonych w Ustawie. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami i ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych jest prowadzona przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

W bieżącym roku akademickim nie prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana na podstawie sporządzanych

przez prowadzących zajęcia ewidencji zajęć po zakończeniu każdego miesiąca składanych do kierowników zakładów, a następnie zbiorczo, na koniec semestru, do dyrektorów instytutów. Monitorowanie realizacji zajęć odbywa się również poprzez hospitacje zajęć i informacje płynące od studentów w formie ankiet.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne ze standardem kształcenia. Wśród osób prowadzących zajęcia w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (*psychologia ogólna, pedagogika specjalna*) są osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinie pedagogika, jednakże nie ma wśród nich osób posiadających stopień naukowy lub prowadzących badania w dyscyplinie psychologia. Zauważono również nieprawidłowości w obsadzie zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, polegające, na przykład, na powierzaniu zajęć w dyscyplinie pedagogika osobie nie posiadającej dorobku naukowego w tej dyscyplinie.

Zatrudnienie nauczycieli akademickich w Akademii Zamojskiej następuje w drodze otwartego konkursu. Dobór nauczycieli akademickich jest transparentny, jednak prowadzona polityka kadrowa nie jest adekwatna do potrzeb związanych z realizacją zajęć. W ciągu ostatnich lat nastąpił odpływ z kierunku kadry posiadającej kwalifikacje i dorobek naukowy w dyscyplinie językoznawstwo. Nie wprowadzono jednak środków zaradczych w tej mierze, co powoduje brak na kierunku nauczycieli posiadających stopień naukowy i prowadzących badania w dyscyplinie językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą na kierunku. To z kolei skutkuje nieprawidłowością w obsadzie zajęć oraz wadliwymi rozwiązaniami związanymi z procesem dyplomowania, opisanymi wyżej.

Uczelnia nie przeprowadza analizy potrzeb szkoleniowych pracowników, nie monitoruje również zadowolenia nauczycieli z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi nauczania zdalnego. W okresie pandemii uczelnia przeprowadziła webinarium szkoleniowe na temat funkcjonalności platformy edukacyjnej. Nauczyciele akademicy pracujący w Zakładzie Anglistyki mają możliwość udziału w szkoleniach w ramach programu Erasmus+, jednak, jak wynika z rozmowy z kadrą, brak jest wystarczających informacji na temat oferty szkoleniowej i wyjazdowej w ramach tego programu. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku nie potwierdzili istnienia kierowanej do nich oferty szkoleniowej oraz udziału w szkoleniach organizowanych przez uczelnię; biorą jednak udział w szkoleniach organizowanych poza uczelnią.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej oceniani są przez studentów poprzez system elektronicznych ankiet przeprowadzanych dla każdego zajęcia po każdym semestrze. Pytania w ankietach dotyczą sposobu realizacji zajęć, zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych na zajęciach oraz oceny ich przydatności, dostępności informacji o zasadach zaliczania zajęć, przepływu informacji pomiędzy prowadzącym zajęcia a studentami oraz zachowania prowadzącego wobec studentów. Nauczyciele akademicy otrzymują wgląd do zbiorczych wyników ankiet.

Prowadzone są również regularne hospitacje zajęć. Zasady i częstotliwość hospitacji w odniesieniu do różnych pracowników określa zarządzenie Rektora. Hospitacji dokonuje Dyrektor Instytutu lub osoba przez niego wyznaczona. Na kierunku filologia hospitacji zajęć dokonuje Kierownik Zakładu Anglistyki. Ocenie podlegają elementy mające wpływ na osiągnięcie zapisanych w karcie zajęć celów i efektów uczenia się. Osoba hospitująca sporządza protokół zgodnie z arkuszem, który zawiera sześć kryteriów oceny (1. temat i treści programowe, 2. Przebieg zajęć, 3. Metody kształcenia, 4. Środki dydaktyczne, 5. Postawa prowadzącego zajęcia, 6. Poprawność terminologiczna i pojęciowa) oraz ocenę ogólną

i wnioski stanowiące sugestie dotyczące doskonalenia warsztatu dydaktycznego. Nauczyciel akademicki prowadzący hospitowane zajęcia ma obowiązek zapoznać się z oceną i uwagami do hospitowanych zajęć.

Nauczyciele akademicy poddawani są ocenie, którą przeprowadza Uczelniana Komisja ds. oceny okresowej nauczycieli akademickich powołana zarządzeniem Rektora. Wszyscy pracownicy etatowi prowadzący zajęcia na kierunku filologia zatrudnieni są w grupie pracowników dydaktycznych, zatem okresowej ocenie podlega ich działalność dydaktyczna i organizacyjna, w tym między innymi obciążenia dydaktyczne, opracowanie programów studiów i kart dla nowych zajęć, wyjazdy dydaktyczne w ramach programu Erasmus+, funkcje pełnione w Uczelni, prace w komisjach, organizację konferencji. Pod uwagę brane są również wyniki ankiet studenckich. Ostatnia ocena okresowa pracowników Zakładu Anglistyki odbyła się w roku 2021. Wszyscy uzyskali oceny pozytywne.

W Uczelni nie ma rozwiązań systemowych, które pozwalałyby na wykorzystanie wyników ocen okresowych kadry dydaktycznej oraz wniosków przekazywanych przez studentów w postaci ankiet do doskonalenia się członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku nie są motywowani do indywidualnego rozwoju zmierzającego do zwiększenia potencjału kadry w zakresie działalności naukowej w ramach dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.

Polityka kadrowa realizowana na kierunku nie umożliwia w pełni kształtowania kadry prowadzącej zajęcia zapewniającego prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy nie są motywowani do podejmowania badań i do rozwoju naukowego w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, szczególnie w dyscyplinie językoznawstwo. Uczelnia nie oferuje wsparcia rozwoju naukowego nauczycieli akademickich poprzez finansowanie publikacji, wspieranie mobilności krajowej i zagranicznej, albo możliwość uzyskania zniżki pensum w związku z prowadzonymi projektami badawczymi.

Realizowana polityka kadrowa nie obejmuje sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie. Pracownicy mają jednak możliwość korzystania z pomocy psychologicznej w punkcie wsparcia psychologicznego działającego w Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie zapewniają prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Nieadekwatny dobór kadry nie zapewnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na 6. poziomie PRK w zakresie wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, szczególnie w zakresie dyscypliny wiodącej językoznawstwo.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia transparentny dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, nie zapewnia jednak doboru nauczycieli akademickich umożliwiającego prawidłową realizację zajęć. Uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, także ocenę z udziałem studentów, jednak wyniki tych ocen nie są wykorzystywane w doskonaleniu kadry. Nie stwarza również warunków stymulujących kadrę do rozwoju, w tym przez stworzenie zasad rozwiązywania konfliktów.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia osób ze stopniem naukowym lub dorobkiem naukowym w każdej z dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, w tym w szczególności w wiodącej dyscyplinie naukowej językoznawstwo;
2. obsady zajęć w zakresie dyscypliny językoznawstwo oraz oferty seminariów dyplomowych;
3. obsady zajęć w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. polityki kadrowej, która nie zapewnia doboru nauczycieli akademickich umożliwiającego prawidłową realizację zajęć, nie sprzyja doskonaleniu kadry, nie motywuje jej do rozwoju, w tym przez stworzenie zasad rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia oraz podstawowa obsługa toku studiów na ocenianym kierunku odbywają się w kompleksie trzech budynków ulokowanych w swoim bezpośrednim sąsiedztwie na terenie należącym do Uczelni w centrum Zamościa, przy czym obecnie do użytkowania przeznaczone są dwa z nich: B i C. Budynki są współdzielone z innymi kierunkami studiów. Biblioteka dla studentów kierunku ulokowana jest w odległości 5 km od tego miejsca, w nadchodzącym roku ma zostać przeniesiona do budynku A, trzeciego w tej samej lokalizacji, co znacznie ułatwi dostęp do zbiorów studentom kierunku. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są w obiektach sportowych wynajmowanych przez Uczelnię od miasta, w tym na pływalni oraz w salach gimnastycznych. W chwili obecnej Uczelnia kończy realizację inwestycji – budowy sali gimnastycznej. Koniec realizacji zaplanowano na połowę 2023 roku.

Baza dydaktyczna wykorzystywana przez kierunek obejmuje blisko 3,5 tys. m², w tym 8 sal ćwiczeniowych, 1 aulę, 1 pracownię językową i 1 komputerową. Sale dydaktyczne są zróżnicowanej wielkości. Laboratorium językowe i sala komputerowa mieszczą po 16 stanowisk. Wielkość, liczba i rozmieszczenie sal są właściwe, służą realizacji procesu dydaktycznego. Sale posiadają prawidłowe podstawowe wyposażenie dydaktyczne – typowe meble przeznaczone do zajęć, w każdej sali znajduje się sprzęt multimedialny umożliwiający prowadzenie nowoczesnej dydaktyki, w tym rzutnik, ekran, komputer. Umożliwia to prezentowanie materiałów audio-wideo, pracę z zasobami w formie elektronicznej oraz pochodzącymi bezpośrednio z internetu.

Infrastruktura, w tym wyposażenie nie jest jednak w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się – częściowo tylko adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studenta kierunku, a także tylko częściowo umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Pracownie specjalistyczne, dedykowane działalności zawodowej, symulujące faktyczne środowisko pracy absolwenta, w zasadzie nie zostały zorganizowane w Uczelni. Problemem jest brak pracowni dydaktycznej, która byłaby dedykowana dla studentów realizujących specjalizację nauczycielską, dominującą na kierunku - sali, w której zgromadzone byłyby typowe pomoce szkolne np. podręczniki i pomoce dydaktyczne, zasoby elektroniczne, w tym dedykowane oprogramowanie (np. e-dziennik, zasoby dydaktyczne). Infrastruktura nie uwzględnia typowych, podstawowych rozwiązań dla działalności zawodowej w obszarach specjalizacji zawodowych przewidzianych dla zawodu nauczyciela języka obcego oraz wymogów wynikających z konieczności realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W przypadku drugiej specjalizacji, biznesowo-turystycznej, stosowane rozwiązania infrastrukturalne, w tym specjalistyczne oprogramowanie (10 licencji oprogramowania do przeprowadzania specjalistycznych tłumaczeń) są wystarczające i zgodne z wymogami działalności zawodowej. Uczelnia nie przewidziała jednak w swojej infrastrukturze innych udogodnień dla specjalizacji biznesowo-turystycznej, z wykorzystaniem których studenci mogliby podczas zajęć oraz poza nimi symulować sytuacje pracy zawodowej.

Realizacja pozostałych zajęć zapewniona jest prawidłowo, jednakże brak właściwych warunków kształcenia nauczycieli języka obcego jest zasadniczym mankamentem infrastruktury kierunku. Tym bardziej, że dla innego kierunku studiów, prowadzonego w tym samym budynku (pedagogiki), zorganizowano pracownię dydaktyczno-wychowawczą symulującą faktyczne warunki pracy z dziećmi i nie jest ona udostępniana studentom filologii. Uczelnia nie w pełni umożliwia prawidłowe prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Infrastruktura informatyczna, umożliwiająca wykorzystanie do zajęć typowego oprogramowania biurowego jest sprawna, nowoczesna i umożliwia w tym kontekście prawidłową realizację zajęć. Analogiczna uwaga dotyczy sprzętu, którym dysponuje laboratorium językowe oraz pracownia komputerowa. Łącze internetowe stosowane w budynkach spełnia wystarczająco wymogi jakościowe do korzystania z e-zasobów i komunikacji na odległość.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne są w pełni dostosowane do liczby studentów i wystarczające do realizacji zajęć. Analogiczna uwaga dotyczy liczby stanowisk komputerowych oraz licencji na podstawowe oprogramowanie, która jest właściwa i dostosowana do

liczby studentów oraz liczebności grup oraz umożliwia prawidłową realizację zajęć. Liczba pracowników laboratoryjno-komputerowych jest również wystarczająca w stosunku do liczby studentów i ich potrzeb. Studenci mają możliwość pracy własnej z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni, w szczególności z wykorzystaniem stanowisk komputerowych poza czasem zajęć zorganizowanych.

Biblioteka zlokalizowana jest poza kompleksem budynków dydaktycznych kierunku, odległa o 5 km, co powoduje jej mniejszą dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Zajmuje powierzchnię 140 m² i dysponuje 3 pomieszczeniami: wypożyczalnią z dwoma stanowiskami do obsługi, czytelnią z 20 stanowiskami do pracy własnej, w tym 8 skomputeryzowanymi, z dostępem do uczelnianego wi-fi, a także magazynem bibliotecznym. Dwa stanowiska komputerowe są w szerokim zakresie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pozostałe dostosowania obejmują m.in. powiększalnik stacjonarny tekstu, przetworniki tekstu na mowę, przenośne lupy, dostosowane klawiatury, ruchomy stół dla 2 osób. Dodatkowo, podkreślić należy, że budynek, w którym mieści się biblioteka jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dostęp do półek bibliotecznych w czytelni jest wolny. W bibliotece skorzystać można z zasobów baz danych zgromadzonych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki: Ebsco, Science Direct (Elsevier), Springer i in. oraz z usługi Academica, cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych (ponad 3,5 mln. publikacji).

Praca biblioteki wspierana jest przez system komputerowy integrujący podstawowe funkcje biblioteki, w tym opracowywanie zbiorów, gromadzenie i udostępnianie. Katalog jest dostępny w internecie, a studenci i kadra mają możliwość rezerwacji i zamawiania publikacji za pomocą indywidualnego konta. System biblioteczny współdzieli dane z systemem dziekanatowym, co znacznie usprawnia korzystanie ze zbiorów. Zapewniony jest również dostęp online do części zasobów.

Wyposażenie biblioteki jest właściwe i, poza stanowiskami dla studentów, obejmuje również stanowiska komputerowe wykorzystywane przez obsługę oraz urządzenia umożliwiające powielanie, skanowanie, drukowanie materiałów. Liczba miejsc w czytelni jest właściwa. Godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do możliwości korzystania z niej przez studentów oraz nauczycieli akademickich. Udostępnianie zasobów cyfrowych jest prawidłowe. Biblioteka udostępnia zbiory/ materiały również na odległość – na zamówienie przygotowuje skany i przesyła do nauczycieli akademickich czy też studentów z niepełnosprawnościami, nie tworzy i nie prowadzi jednakże repozytorium materiałów na szerszą skalę, jako standard wspierający proces dydaktyczny czy badawczy.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Budynki dydaktyczne (B i C), w tym pomieszczenia dydaktyczne, mieszczące się w kompleksie budynków, nie są w chwili obecnej dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim i nie posiadają również odpowiedniego zaplecza sanitarnego czy też windy. Osoba z niepełnosprawnościami może jedynie skorzystać z oznakowanego miejsca na parkingu, ale później bariery architektoniczne we wnętrzu budynku uniemożliwiają jej korzystanie z innych elementów infrastruktury oraz uczestnictwo w zajęciach. Miejsca dla osób z niepełnosprawnościami nie są wydzielone i oznakowane w salach dydaktycznych i laboratoriach, a pomieszczenie obsługowe np. dziekanat nie posiadają żadnych udogodnień dla takich osób. Osoby z niepełnosprawnościami nie mają zapewnionego pełnego udziału w kształceniu

oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, gdyż faktyczne, właściwe i wieloaspektowe działania w zakresie wsparcia dotyczą biblioteki mieszczącej się w innej lokalizacji, strony internetowej oraz elektronicznych systemów obsługowych, a nie budynków dydaktycznych. Uczelnia realizuje projekt dofinansowany z UE i planuje rozpocząć proces dostosowania infrastruktury dydaktycznej kierunku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia nie przewidziała w programie studiów kształcenia na odległość. Niemniej jednak posiada infrastrukturę umożliwiającą taką formę realizacji programu. Umożliwia ona synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Funkcjonalności infrastruktury informatycznej dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami, zapewniają elementarne wymogi dostępności.

Uczelnia podczas ograniczeń wynikających z pandemii zapewniała dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Biblioteka gromadzi publikacje, w tym publikacje zwarte, czasopisma fachowe, zbiory specjalne dedykowane kierunkom studiów prowadzonym na Uczelni. Razem to ok. 17 tys. woluminów, gdzie księgozbiór filologiczny stanowi zaledwie 3,5 tys. pozycji, tj. około 20%. Dyscyplinom wiodącym, językoznawstwu i literaturoznawstwu poświęcono jedynie 2/3 tej liczby, przy czym w przypadku językoznawstwa nieprawidłowo uwzględniono w tej liczbie również podręczniki do nauczania języka obcego. Zasoby biblioteczne nie są wystarczające i adekwatne do potrzeb ocenianego kierunku. Nie są również zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów przyjętego w programie katalogu efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłowej realizacji zajęć.

Dedykowany kierunkowi księgozbiór, choć właściwy merytorycznie dla kierunku, nie jest ani kompletny, ani wystarczający w kontekście realizacji programu studiów – nie zaspakaja potrzeb wynikających z procesu kształcenia. W ciągu ostatnich lat biblioteka nie poszerzyła księgozbioru o żadną aktualną publikację adekwatną dla kierunku z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa ani z dydaktyki szczegółowej języka angielskiego, która rozwija się szczególnie dynamicznie. Lista gromadzonych przez bibliotekę czasopism w kontekście potrzeb kierunku jest bardzo skromna – obejmuje jedynie kilka tytułów. Zbiór nie jest więc aktualny i nie uwzględnia w konsekwencji wyników najnowszych badań w dyscyplinach, z którymi powiązany jest kierunek.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że zgromadzony dla kierunku księgozbiór jest niewystarczający. Nie obejmuje wielu podstawowych pozycji z zakresu kształcenia filologicznego i nie odzwierciedla również wystarczająco obszarów zastosowania języków obcych będących przedmiotem prowadzonych specjalizacji. Ponadto, nie jest to księgozbiór aktualny – wydane w ostatnich pięciu latach publikacje z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa czy języka specjalistycznego do celów zawodowych nie zostały w nim w pełni uwzględnione.

Problemem zasadniczym jest, że zasoby biblioteczne nie obejmują wystarczająco piśmiennictwa podstawowego zalecanego w sylabusach. Biblioteka nie zapewnia literatury podstawowej do zajęć, m.in. (jedynie przykładowe pozycje): *gramatyka opisowa* - Katamba, F. *Morphology, historia Anglii i USA* – O’Callaghan, B. *An Illustrated History of the United States, kultura angielskiego obszaru*

językowego – Fox, K. *Watching the English*, PNJA – słuchanie i fonetyka - Ponsonby, M. *How Now Brown Cow?*, Hewings, M. *English Pronunciation in Use: Advanced*, Hancock, M. *English Pronunciation in Use*, PNJA praktyczne tłumaczenie – Belczyk, A. *Poradnik tłumacza z angielskiego na nasze, terminologia specjalistyczna* – (pr. zbior.) *Terminologia hotelarstwo i turystyka*, PNJA gramatyka praktyczna – Hird, J. *Verbs and Tenses*, technologia informacyjna – Kowalczyk, G. *Excel 2016 PL*, Wrotek, W. *Informatyka Europejska*, Wróblewski, P. *MS Office 2016 PL w biurze i nie tylko*, pedagogika przedszkolna oraz na I i II etapie edukacji – Klaus-Stańska, D., Bronk, A., Malenda, A. *Problematyka wczesnej edukacji. Dyskursy, problemy, otwarcia*, Szeffler, E. (red.) *Aktualne problemy edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, psychologia ogólna – Jamrożek, B. Sobczak, J. *Komunikacja interpersonalna*, Sujak, E. *Rozważania o ludzkim rozwoju, podstawy ekonomii, marketingu i zarządzania* – Rekowski, M. *Mikroekonomia*, Waniowski, P. i in. *Marketing. Teoria i przykłady*, dydaktyka ogólna – Suchodolski, B. *Pedagogika*, Kupsiewicz, Cz. *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Niemirko, B. *Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Pótturzycki, J. *Dydaktyka dla nauczycieli* i inne.

Zdecydowana większość publikacji wykorzystywanych jako literatura podstawowa obecna jest w liczbie 1 egzemplarza, co uniemożliwia w praktyce korzystanie z zasobów przez kadrę i studentów w domu – liczba egzemplarzy nie jest dostosowana do procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. W efekcie, braki uniemożliwiają skuteczną realizację treści programowych. W odniesieniu do literatury uzupełniającej, uwaga jest analogiczna.

Publikacje gromadzone na Uczelni w bardzo niewielkim stopniu są dostępne z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Problem ten niweluje jednak w części możliwość wykorzystywania przez studentów oraz kadrę baz pełnotekstowych, w tym umożliwiających dostęp do krajowych i światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Zasoby, w tym bazy pełnotekstowe, są właściwie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością - są skomputeryzowane, a katalog spełnia standard WCAG 2.0.

Uczelnia w trybie doraźnym udostępnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej nauczycielom akademickim, a także osobom z niepełnosprawnością. Nie stosuje w tym celu rozwiązań systemowych ani nie informuje publicznie studentów o takiej możliwości.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują ocenę warunków studiowania, w tym w szczególności infrastruktury dydaktycznej. Przeglądy nie są jednak prowadzone efektywnie, o czym świadczy zakres zdiagnozowanych nieprawidłowości. Zasoby biblioteczne są weryfikowane incydentalnie, indywidualnie przez prowadzących zajęcia dydaktyczne, a także przez nauczyciela akademickiego stanowiącego swoisty „łącznik” pomiędzy nauczycielami a biblioteką. Ocena księgozbioru w kontekście możliwości realizacji programu w zakresie dostępności literatury podstawowej wykazała, że taki sposób oceny zasobów nie jest skuteczny. Dodatkowo, w Radzie Bibliotecznej nie zasiada żaden członek reprezentujący oceniany kierunek (ani nauczyciel, ani student), tak więc de facto, nauczyciele i studenci nie biorą udziału w ewaluacji zasobów.

Nauczyciele akademicy mają zapewniony marginalny udział w ocenie infrastruktury, a ocena ta ma jedynie pozornie charakter systemowy. Udział studentów ogranicza się do uczestnictwa w badaniach ankietowych, które dotyczą jedynie ogólnej infrastruktury Uczelni oraz miejsc praktyk. Ankietowej ocenie studentów nie jest poddawana ocena zawartości księgozbioru ani specjalistyczna infrastruktura dla kierunku np. oprogramowanie specjalistyczne, pomoce dydaktyczne dla specjalizacji nauczycielskiej itp.

Uczelnia nie określiła efektywnych metod i narzędzi, a także trybu i formy przeglądów infrastruktury, jak również zasad analizy ich wyników oraz wyników ankiet. Nie odniosła się podczas wizytacji do sposobów i trybu ich wykorzystywania w działaniach doskonalących. Potwierdzają to zdiagnozowane uchybienia w zakresie istotnych dla realizacji programu studiów elementów infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia nie są wystarczające i nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć i osiągania przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowania umiejętności praktycznych oraz przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Infrastruktura wykorzystywana do prowadzenia zajęć nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają wprowadznie przeglądów z udziałem studentów, ale przeglądy te nie mają charakteru systemowego i nie są efektywne, a ich wyniki nie są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niezgodności infrastruktury z potrzebami procesu nauczania i uczenia się,
2. braku pracowni specjalistycznej dla specjalizacji nauczycielskiej - nieuwzględniania typowych, podstawowych rozwiązań dla działalności zawodowej w obszarze nauczania języka obcego w szkole, co przewiduje koncepcja kształcenia, w tym braku specjalistycznego oprogramowania w kontekście roli nauczyciela,
3. braku zapewnionego udziału w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej przez osoby z niepełnosprawnościami,
4. niezapewniania zbiorów bibliotecznych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się przyjętych dla kierunku, w tym piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,
5. nieefektywnych przeglądów infrastruktury, jak również braku właściwych zasad analizy ich wyników, a także wykorzystywania tych wyników w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek posiada grono interesariuszy współpracujących z Uczelnią w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Znajdują się tu placówki oświatowe – przedszkola, szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe, adekwatne dla prowadzenia przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, jednakże nie w pełni zgodne z wytycznymi standardu – np. wskazując na realizację standardu, Uczelnia niewłaściwie założyła obecność wśród kluczowych interesariuszy kierunku placówek przedszkolnych, do których absolwent nie może uzyskać kwalifikacji zawodowych. Właściwie, wśród interesariuszy kierunku mają swoje miejsce pracodawcy reprezentujący branżę działalności tłumaczeniowej, zgodnej z realizowanym programem studiów. Znalazły się w tym gronie również inne zakłady pracy, charakteryzujące się zróżnicowanymi profilami działalności np. produkcyjno-rolniczym, handlowym, turystycznym, bezpośrednio niepowiązanymi z zakresem kształcenia na kierunku (np. handel traktorami). Dobór współpracujących instytucji, w kontekście generycznie sformułowanej koncepcji kształcenia, która nie definiuje katalogu zawodów, do których absolwent zyskuje przygotowanie (poza zawodem nauczyciela), jest właściwy, jednakże nie wpisuje się w realizowany program studiów. Wobec powyższych uwag, można stwierdzić, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w odniesieniu do projektowania i realizacji programu studiów, nie jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej, a także zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Z końcem 2021 roku w Uczelni powołano Zespół Programowy dla kierunku, w którym z założenia zasiada jeden przedstawiciel interesariuszy, będący jednocześnie pracownikiem Uczelni prowadzącym zajęcia na kierunku, co powoduje oczywisty konflikt interesów z jednej strony, zaś z drugiej, ogranicza wpływ na program i koncepcję kształcenia innych branż interesariuszy. W zespole tym nie zasiadają interesariusze adekwatni dla prowadzonej na kierunku specjalizacji nauczycielskiej. Nie jest to właściwe, gdyż wówczas skład grona kluczowych interesariuszy nie odzwierciedla koncepcji kształcenia w aspekcie środowiska zawodowego przyszłego absolwenta kierunku, pomijając szkoły, w których absolwent znajduje zatrudnienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że pomimo prowadzenia konsultacji z otoczeniem, nie można ich uznać za efektywne i skuteczne. W tym kontekście nie bez znaczenia jest, że rodzaj i zakres działalności instytucji, z którymi Uczelnia współpracuje, choć w większości właściwe, niewystarczająco odzwierciedlają lokalne i regionalne potrzeby i warunki rynku pracy, a oddziaływanie interesariuszy na kierunek nie ma charakteru kształtującego i nie jest wewnętrznie zrównoważone. W szczególności, rola szkół podstawowych, a także firm prowadzących działalność

międzynarodową (w kontekście specjalizacji *język angielski w biznesie i turystyce*) jest niedoreprezentowana.

Współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi jest systematyczna i stała przede wszystkim w zakresie organizacji praktyk zawodowych. Koncepcja kształcenia, program studiów, w tym efekty uczenia się są z pracodawcami konsultowane, jednakże faktyczny i realny wpływ pracodawców na te elementy jest znikomy, co wynika wprost z zakresu, częstotliwości oraz formy konsultowania i opiniowania. Pracodawcy zazwyczaj indywidualnie, w sposób niesformalizowany, wyrażają swoje opinie na temat elementów programu np. pojedynczych zajęć lub grup zajęć w programie, ale nie brali czynnego udziału w tworzeniu programu studiów, w tym w określaniu efektów uczenia się i innych strategicznych elementów np. programu praktyk, które odgrywają szczególną rolę w przypadku studiów o profilu praktycznym. Interesariusze koncentrują się tylko selektywnie na pewnych elementach, co nie jest podejściem właściwym, gdyż uniemożliwia ocenę programu jako całości, a dodatkowo, czyniąc to indywidualnie, bez współpracy i wymiany zdań z innymi interesariuszami, program pozbawiony jest przekrojowych, wieloaspektowych konsultacji wskazanych przy dużej dywersyfikacji ról zawodowych absolwenta, z jaką niewątpliwie mamy do czynienia na kierunku. W efekcie, interesariusze, *en gros*, nie współtworzą sylwetki absolwenta jako jednej spójnej całości i nie mają możliwości rzetelnego skonfrontowania kompetencji takiego absolwenta z oczekiwaniami rynku pracy. Najlepszym przykładem wybiórczego, niewystarczającego wpływu interesariuszy na koncepcję kształcenia i realizację programu studiów jest fakt, że interesariusze nie konsultowali trzech najistotniejszych zmian w programie, w tym np. zmiany wszystkich ćwiczeń na zajęcia praktyczne, czy zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych, a we wszystkich tego rodzaju działaniach i opinia rola interesariuszy kierunku praktycznego jest kluczowa.

Warto zauważyć, że poza organizacją i realizacją praktyk zawodowych oraz konsultacjami o charakterze wybiórczym, współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się również w innych formach, w szczególności w zakresie realizacji przez Uczelnię tzw. III misji uniwersytetu. Działalność ta obejmuje np. Uniwersytet I Wieku, wykłady otwarte, konkursy dla uczniów szkół, eventy o charakterze kulturowym i promocyjnym. Nie stwierdzono innych form współpracy, typowych dla profilu praktycznego, takich jak wizyt studyjnych, realizacji wdrożeniowych prac etapowych i dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego niebędących pracownikami Uczelni w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku itp., adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni, udział interesariuszy w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów był zapewniony poprzez wykorzystanie narzędzi i metod komunikacji na odległość.

Przyjęte w Uczelni procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przewidują monitorowanie udziału otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programów studiów wyłącznie w odniesieniu do praktyk zawodowych. Nie prowadzi się przeglądów interesariuszy pod względem prawidłowości ich doboru oraz wpływu współpracy na rozwój kierunku. Przyjęty system oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak wskazują nieprawidłowości dot. formy i zakresu współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz doboru współpracujących z kierunkiem organizacji, jest fragmentaryczny i niewystarczająco skuteczny,

a zakładany system monitoringu pozbawiony jest pogłębionych badań i analiz. Prowadzona ocena nie jest wystarczająca i efektywna oraz nie pozwala na rzeczową, adekwatną analizę, wnioskowanie i formułowanie rekomendacji dot. przyszłych działań jakościowych. Nie sformułowano kryteriów / wskaźników stanowiących podstawę monitoringu postępu i rozwoju współpracy, a także przedmiotu tego monitoringu. Nie są znane narzędzia i metody prowadzenia takiej kompleksowej oceny. Analogiczna uwaga dotyczy ewaluacji rezultatów współpracy, gdzie również nie przełożono jej wyników na jasno określone benefity dla ocenianego kierunku. Nie jest również badany we właściwy sposób wpływ współpracy z otoczeniem na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Wszystkie powyższe spostrzeżenia potwierdzają zapisy w raporcie samooceny, spotkania z interesariuszami i z przedstawicielami władz Uczelni a także fakt, że w żadnych przedstawionych przez Uczelnię materiałach i dokumentach jakościowych nie stwierdzono odwołań do podstawowych zasad tego rodzaju monitoringu czy oceny oraz, co ważniejsze, do podejmowanych działań skutkujących sukcesem w zakresie rozwoju kierunku. Udział studentów kierunku w ocenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie został odnotowany.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Współpraca dotyczy zarówno inicjatyw mających na celu wspieranie kształcenia na kierunku, jak i organizacji praktyk, przy czym ta druga prowadzona jest systematycznie i intensywnie. Dobór partnerów jest tylko częściowo właściwy, odpowiadający koncepcji kształcenia na kierunku i ogólnemu zarysowi sylwetki absolwenta kierunku. Należy podkreślić brak zgodności doboru podmiotów kształtujących program z wymogami standardu w zakresie specjalizacji nauczycielskiej.

Formy współpracy Uczelni z otoczeniem mało urozmaicone, są niewystarczające dla profilu praktycznego.

Współpracujące z Uczelnią organizacje wprawdzie wyrażają indywidualne opinie nt. koncepcji kształcenia oraz programu studiów, nie mają one jednak wymiernego wpływu na tę koncepcję ani na doskonalenie programu studiów i – poza praktykami zawodowymi – jego realizację, gdyż Uczelnia nie prowadzi ewaluacji współpracy z otoczeniem w kontekście tworzenia koncepcji i programu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program i jego realizację nie podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru współpracujących z kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego;
2. form współpracy z interesariuszami, w tym udziału interesariuszy w ocenie i opracowywaniu sposobów weryfikacji umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, a także w opracowywaniu metod weryfikacji praktycznych zastosowań wiedzy;
3. prowadzenia okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmującego ocenę

poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów;

4. angażowania studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program i wykorzystywane wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Dostosowanie składu grona współpracujących z kierunkiem interesariuszy, w taki sposób, aby ich liczba oraz zróżnicowanie reprezentowanych obszarów działalności odzwierciedlały w pełni specyfikę obszarów działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, a sformalizowane zasady współpracy umożliwiały ustalanie wspólnych opinii i rekomendacji w sposób przekrojowy, efektywny i systematyczny.
2. Zintensyfikowanie współpracy z interesariuszami, w szczególności poprzez dywersyfikację form współpracy w ten sposób, aby były specyficzne dla kierunku i jego profilu praktycznego, w tym polegające na udziale interesariuszy w ocenie i opracowywaniu sposobów weryfikacji umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, a także w opracowywaniu metod weryfikacji praktycznych zastosowań wiedzy.
3. Prowadzenie systematycznych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w odniesieniu do programu studiów, obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów.
4. Angażowanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program oraz wykorzystywanie wyników tych ocen w działaniach doskonalących.
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Międzynarodowa współpraca w odniesieniu do kierunku filologia dotyczy programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Programy współpracy dotyczą wymiany studentów i pracowników, praktyk studenckich, wspólnych badań i konferencji naukowych. Na przykład, w ramach współpracy z Instytutem Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu Padewskiego zorganizowano w listopadzie 2021 r. konferencję naukową pt. „From Padua in the South to Padua in the North”,

podczas której referaty wygłosili pracownicy i studenci kierunku. Z kolei w marcu 2022 r. odbyło się sympozjum pt. „Warto wiedzieć o sobie więcej” studentów filologii angielskiej Akademii Zamojskiej i filologii polskiej z Uniwersytetu Padewskiego. Zarówno konferencję jak i sympozjum przeprowadzono w formie on-line. Jest to jednak jedyny przykład wirtualnej aktywności międzynarodowej na kierunku. **Rekomenduje się** intensyfikację działań prowadzących do mobilności wirtualnych. Na kierunku zaznacza się również współpraca z Irlandią, odbywająca się pod patronatem Ambasady Irlandii w Polsce oraz Konsulatu Irlandii w Poznaniu. Tak sprofilowany zakres współpracy międzynarodowej, koncentrujący się na jednej z dyscyplin (literaturoznawstwo), do której przyporządkowano kierunek, nie jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia. **Rekomenduje się** pełniejsze powiązanie rodzaju, zakresu i zasięgu umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku z koncepcją i celami kształcenia.

Uczelnia posiada systematycznie powiększaną ofertę podpisanych umów w oparciu o program Erasmus+. Dzięki współpracy realizowanej w ramach tego programu pracownicy i studenci mają możliwość pobytu na uczelniach zagranicznych takich jak: Katholieke Hogeschool Limburg, Leuven (Belgia), Uniwersytet w Saragossie, Saragossa (Hiszpania), Mykolas Romeris University, Wilno (Litwa), Artvin Coruh University, Artvin (Turcja), Uniwersytet w Balikesir, Balikesir (Turcja), Aksaray University, Aksaray (Turcja), Uniwersytet w Padwie, Padwa (Włochy). Dobór uczelni partnerskich, z którymi podpisano umowy jest często przypadkowy, oparty na indywidualnych kontaktach pracowników lub studentów. **Rekomenduje się** wprowadzenie systemowego podejścia od rozwijania umiędzynarodowienia na kierunku.

Studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia poprzez stronę internetową, media społecznościowe, wiadomości e-mailowe oraz spotkania z opiekunem roku dotyczące zachęcania studentów do udziału w programach mobilności. W ostatnich latach z możliwości wyjazdu zagranicznego skorzystało dziesięciu studentów kierunku, przy czym wszystkie mobilności zostały zrealizowane w zakresie praktyk, co jest uzasadnione profilem kształcenia na kierunku.

Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów nie są prowadzone.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, które nie są jednak w pełni zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia i w ograniczonym stopniu sprzyjają mobilności wirtualnej. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, zazwyczaj w celu odbycia praktyki lub szkolenia. Mobilność nie jest rozwijana w sposób w pełni systemowy i jest często wynikiem prywatnych kontaktów kadry i studentów.

Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom, obejmującym ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny

kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości polegającej na nieprzewodzeniu okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Wprowadzenie okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów i wykorzystywanie wyników tych przeglądów oceny nie są prowadzone do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stała się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W Uczelni funkcjonuje system motywowania i wspierania studentów w procesie nauczania. Oferuje się studentom różnorodne formy wsparcia, które mają charakter zarówno formalny, jak i nieformalny. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie dydaktyczne udzielane przez opiekunów poszczególnych lat studiów, nauczycieli akademickich oraz oprogramowanie informatyczne. Jednostka m.in. poprzez Instytut Humanistyczno-Medyczny właściwie zapewnia wsparcie studentom, które ma charakter stały i kompleksowy. Na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu, tłumaczony jest sposób zaliczenia zajęć, przedstawiane są terminy konsultacji. Głównym narzędziem, służącym do ułatwienia studentom uczenia się i przekazywania informacji na temat dostępnych form wsparcia, jest system Wirtualna Uczelnia, strona internetowa oraz media społecznościowe Uczelni.

Nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia na kierunku pełnią ważną rolę zarówno w zakresie opieki naukowej nad studentami, jak i wsparcia merytorycznego w procesie nauczania i osiągania założonych efektów uczenia się. Poza zajęciami, kadra jest dodatkowo dostępna podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. W okresie pandemii, mimo ograniczonych możliwości kontaktów bezpośrednich, Uczelnia zapewniła studentom możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia w formie zdalnej. Obecnie konsultacje prowadzone są w formie stacjonarnej. Terminy oraz miejsce konsultacji są umieszczane na stronie internetowej Instytutu, tablicy ogłoszeń oraz podawane do wiadomości studentów podczas zajęć.

W przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku wsparcie studentom udziela Biuro Karier i Praktyk Studenckich. Działania podejmowane przez Biuro Karier i Praktyk Studenckich to przede wszystkim doradztwo zawodowe, szkolenia w zakresie przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz udostępniania oferty pracy. **Rekomenduje się** podjęcie przez biuro działań

organizacyjnych mających na celu rozszerzenie oferty wsparcia poprzez organizowanie przedsięwzięć wspierających i uatrakcyjniających proces kształcenia np. spotkania z przedstawicielami biznesu, warsztaty podnoszące kwalifikacje oraz kompetencje zawodowe.

Prowadzący zajęcia sporadycznie udostępniają studentom materiały pomocnicze stanowiące uzupełnienie realizowanych zajęć. Wsparciu nauczania zdalnego służy oprogramowanie MS Teams, na którym prowadzący udostępniają materiały w formie asynchronicznej.

Wsparcie studentów w procesie nauczania uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych. Oprócz gwarantowanego w Regulaminie świadczeń dla studentów Akademii Zamojskiej stypendium Rektora, student może wystąpić o indywidualną organizację studiów, na realizację której zgodę wydaje rektor. Student może uzyskać zgodę na realizację studiów według indywidualnej organizacji studiów, jeżeli m.in. studiuje na dwóch kierunkach lub odbywa część studiów poza Uczelnią. Za szczególnie wyróżniającą się postawę i bardzo dobre wyniki w nauce student może otrzymać: nagrody i wyróżnienia Rektora Uczelni oraz nagrody ufundowane przez osoby prawne i fizyczne.

Wsparcie studentów uwzględnia różnorodne formy aktywności. Wsparcie w zakresie rozwijania pasji sportowych zapewnia studentom kierunku Studium Wychowania Fizycznego. Chętni studenci kierunku należą do Akademickiego Związku Sportowego. Oprócz zajęć sportowych siatkówki, tenisa stołowego uczą się strzelać w Klubie Strzeleckim. Zakład Anglistyki podejmuje działania umożliwiające studentom rozwijanie swoich umiejętności miękkich oraz uczestnictwo w różnego rodzaju przedsięwzięciach. W uczelni funkcjonuje Koło Naukowe Anglistów AZ. Celem działalności Koła jest przybliżenie swoim członkom szeroko pojętej kultury krajów anglosaskich. Łącząc takie inicjatywy jak seanse filmowe, wyjazdy do teatru, koncerty muzyki irlandzkiej, warsztaty tańca z wiedzą o kulturze krajów obszaru anglojęzycznego zachęca studentów do dalszego zgłębiania wiedzy z tej dziedziny. Dnia 20 października 2022 r. odbyło się spotkanie z Berenem Suttonem-Cleaverem, blogerem i tiktokerem, podczas którego rozmawiano na temat opinii oraz stereotypów o Brytyjczykach i kulturze brytyjskiej. 27 października 2022 r. odbyło się otwarte seminarium w języku angielskim, które poświęcone zostało kryptowalucie Bitcoin. Studenci filologii angielskiej działający w Kole Naukowym Anglistów, współtworzą Gazetę Akademicką "Skafander", gdzie – w rubryce 'Hyde Park Corner' – publikują swoje artykuły i utwory literackie w języku angielskim. Corocznie również koło współorganizuje z Fundacją Kultury Irlandzkiej i Konsulatem Honorowym Irlandii Dzień św. Patryka. W ramach obchodów organizowane są wykłady i konkursy dla społeczności regionu, których celem jest popularyzacja kultury i historii irlandzkiej.

System wsparcia studentów jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów. Uczelnia zapewnia studentom możliwość indywidualnej organizacji zajęć. Studenci mają możliwość indywidualizacji kształcenia przez wybór indywidualnej organizacji studiów, w tym m.in. wobec studentów okazujących udokumentowany zły stan zdrowia, niepełnosprawność, ciężę, bycie rodzicem, trudną sytuację rodzinną. Regulamin studiów określa tryb postępowania przy ubieganiu się o IOS i wskazuje, kogo i w jakich sytuacjach on dotyczy.

W Uczelni i funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnik Rektora do spraw osób niepełnosprawnych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze wsparcia biura, tj. zapewnienie opiekuna dydaktycznego dla osoby z niepełnosprawnością, udzielanie porad i wsparcia przez konsultanta dydaktycznego w sprawach związanych z procesem kształcenia, wsparcia w zakresie organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, w tym dostosowania warunków odbywania

studiów do rodzaju niepełnosprawności, wypożyczalni sprzętu komputerowego/pomocy dydaktycznych dla osób z niepełnosprawnościami, dofinansowania dojazdu na uczelnię, jeżeli konieczna jest pomoc osoby trzeciej, pomoc na płaszczyźnie informatyczno-technologicznej udzielana przez specjalistę ds. technologii wspierających w zakresie obsługi sprzętu komputerowego oraz narzędzi kształcenia na odległość.

Wypożyczanie sprzętu będącego własnością Uczelni studentom niepełnosprawnym jest nieodpłatne. Sprzęt może być wypożyczony jednorazowo na okres jednego semestru z możliwością przedłużenia na semestr następny, nie dłużej niż na jeden rok akademicki. Ewidencję wypożyczanego sprzętu prowadzi Pełnomocnik Rektora do spraw osób niepełnosprawnych.

Na stronie internetowej znajduje się specjalna zakładka, gdzie zamieszczone są informacje dla studentów z niepełnosprawnościami, takie jak: zakres działań i zadania Biura do spraw Osób z Niepełnosprawnościami, formy wsparcia, formularze dla studentów, poradniki, informacje o możliwości skorzystania z pomocy asystenta.

System wsparcia studentów kierunku obejmuje system pomocy materialnej. Studenci mogą ubiegać się o stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, stypendia Rektora oraz zapomogi. Wszelkie informacje odnośnie ubiegania o pomoc materialną są dostępne dla studentów na stronie internetowej i w Regulaminie świadczeń dla studentów. Wysokość stypendium socjalnego, zapomogi i stypendium dla osób niepełnosprawnych jest ustalana dla każdego roku akademickiego. Informacje na ten temat oraz kryteria przyznania stypendiów zawarte są w Regulaminie świadczeń dla studentów i na stronie internetowej. Wszystkie stypendia socjalne przyznawane są na wniosek studenta. Dodatkowym wsparciem socjalnym studentów jest możliwość zakwaterowania w Domu Studenckim. Informacje dla studentów na temat wsparcia, jakie realizuje Uczelnia, są przekazywane: w czasie spotkań z Dyrekcją Instytutu, poprzez w Sekretariat Instytutu Humanistyczno-Medycznego, a także poprzez informacje umieszczone na stronie internetowej Uczelni.

W sprawach indywidualnych studenci mogą składać skargi i wnioski w formie pisemnego podania, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub bezpośrednio do opiekuna roku. Bieżące skargi, np. związane z jakością zajęć czy wnioski studentów np. o zmianę terminu odbywania zajęć czy prowadzącego są rozpatrywane na poziomie Instytutu. Od decyzji administracyjnych i rozstrzygnięć dotyczących indywidualnych spraw studentów przysługuje odwołanie do Rektora.

Władze Uczelni podejmują działania informacyjne oraz organizacyjne w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W Akademii Zamojskiej wprowadzona została zarządzeniem rektora "Procedura przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i innym formom przemocy fizycznej lub psychicznej". Stosowanie mobbingu, molestowania i innych form przemocy fizycznej lub psychicznej stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i studenckich może być podstawą do zastosowania sankcji przewidzianych w przepisach prawa pracy i regulaminie studiów, w szczególności zastosowania kar porządkowych lub skreślenia z listy studentów w sytuacji orzeczenia takiej kary dyscyplinarnej przez właściwy organ. Uczelnia zapewnia studentom pomoc psychologiczną, która skierowana jest do osób mających złe samopoczucie psychiczne, znajdujących się w chwilowym kryzysie związanym z trudną sytuacją, mających trudności w podjęciu ważnej decyzji czy przystosowaniem się do sytuacji, mających nastroje depresyjne, lub dostrzegających u siebie inne niepokojące symptomy. Porady psychologiczne student może otrzymać w punkcie informacyjno-konsultacyjnym prowadzonym przez Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego lub skorzystać z dyżuru psychologa.

Opiekunowie roku i opiekunowie praktyk, podejmują działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak i pomocy jej ofiarom, informując o istniejących procedurach i komórkach rozwiązujących trudne sytuacje.

Stosowane są uczelniane, materialne i pozamaterialne, instrumenty oddziaływania na studentów kierunku, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Akademia Zamojska przede wszystkim zachęca studentów do udziału w konferencjach naukowych, seminariach i wykładach gościnnych. W dniu 21 listopada 2019 roku studenci wzięli aktywny udział w konferencji „Człowiek w kręgu współczesnej kultury” współorganizowanej przez Zakład Anglistyki i Pedagogiki oraz Zamojską Radę Kobiet i Miasto Zamość. Studenci dokonywali tłumaczenia wystąpień w języku angielskim oraz wygłaszali własne referaty (studentka wygłosiła referat nt. Cyberbullying – przyczyny, zagrożenia i rozwiązania). Dnia 14 grudnia 2020 roku na platformie MS Teams odbyło się spotkanie z cyklu „Sic itur ad astra”. Było to spotkanie studentów filologii angielskiej z absolwentami kierunku, którzy dzielili się swoimi doświadczeniami, opowiadając o tym, jak rozwinęły się ich kariery. 18 marca 2021 roku w ramach ‘Działania na Rzecz Klimatu’ odbyła się konferencja online „Zmiany klimatyczne w naszym regionie”, zorganizowana przez Zakład Anglistyki. Wśród prelegentów były studentki filologii angielskiej, które od lat są związane zawodowo z branżą turystyczną. W dniu 12 listopada 2021 roku odbyła się międzynarodowa konferencja online pt. „From Padua in the South to Padua in the North”, współorganizowana przez Zakład Anglistyki oraz Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu Padewskiego. Prelegentami byli pracownicy obu instytucji oraz studentka filologii angielskiej. Dnia 31 marca 2022 roku zorganizowano studenckie sympozjum online pt. „Warto wiedzieć o sobie więcej”, na którym studenci filologii polskiej Uniwersytetu Padewskiego i filologii angielskiej Akademii Zamojskiej zaprezentowali rozmaite zagadnienia kultury i historii obu krajów. Spotkanie to było kolejną okazją do rozwijania kompetencji akademickich i społecznych studentów anglistyki.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiadają pracownicy Sekretariatu Instytutu Humanistyczno-Medycznego. Sekretariat zajmuje się bieżącą obsługą studentów i udziela wszelkich niezbędnych informacji dotyczących procesu nauczania, jak również w zakresie pomocy materialnej. Wyspecjalizowane zadania związane z programami studiów, obsadą i rozliczeniem zajęć dydaktycznych oraz wymianą zagraniczną przypisane są do osoby kierującej Działem. Zapewniony jest przejrzysty system informacji o zakresach obowiązków oraz godzinach pracy pracowników odpowiedzialnych za obsługę toku studiów. Sposób organizacji pracy sekretariatu jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów. Wsparciem w rozwiązywaniu spraw administracyjnych jest system „Wirtualna Uczelnia”. Opiekę nad studentami poszczególnych lat studiów na kierunku pełni opiekun roku.

W Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, który jest faktycznym reprezentantem ogółu studentów. Samorząd studencki zaangażowany jest w organizację pracy na Uczelni, a jego członkowie zasiadają w Senacie, Radzie Uczelni, Zespołach Programowych. Samorząd organizuje życie studenckie, w tym m.in.: imprezy integracyjne i wydarzenia kulturalne (imprezy cykliczne i okolicznościowe). Przykładami działalności kulturalno-społecznej Samorządu Studenckiego są: Juwenalia – przygotowywane przez studentów i pracowników uczelni, „Otrzęsiny”, zabawy andrzejkowe, zbiórka dla osób z Ukrainy, zbiórki świąteczne.

Rozwój i doskonalenie systemu wsparcia studentów w procesie nauczania jest monitorowany przez Władze Uczelni drogami formalnymi i nieformalnymi. W Uczelni wdrożono proces ankietyzacji

studentów. Ocenie przez studentów podlegają prowadzący, którzy w danym semestrze realizowali zajęcia. Ankietę student może wypełnić po zakończeniu zajęć (po zakończeniu semestru zimowego i letniego) w systemie Wirtualna Uczelnia. W ankietach studenci obok oceny sposobu przekazywania wiedzy mogą ocenić także poziom kultury osobistej, szacunku oraz zaangażowania w prowadzone zajęcia. Student kierunku filologia jest powoływany do składu Zespołu Programowego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zawarto rekomendację, która nie wpływa na stopień spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji zapewnia strona internetowa uczelni oraz jej Biuletyn Informacji Publicznej. Uczelnia zapewnia dostęp do informacji o kształceniu dla szerokiego grona odbiorców, a rozmieszczenie treści na stronach internetowych oraz sposób nawigowania są jasne i umożliwiają intuicyjne wyszukiwanie odpowiednich informacji. Możliwe jest korzystanie ze stron internetowych z urządzeń mobilnych z wykorzystaniem różnych systemów operacyjnych. Strona podmiotowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, posiada możliwość kontrastu, zmiany rozmiaru czcionki, podświetlenia linku oraz zwiększenia odstępu liter. Strona przetłumaczona została na język angielski.

Na podstronie dedykowanej kandydatom znajdują się: informacje dotyczące oferty edukacyjnej dla kandydatów na studia; zakładka do zapisów on-line, zasady rekrutacji, terminarz rekrutacji, opłaty za studia niestacjonarne, informacja o Domu Studenta. Zasady rekrutacji zostały umieszczone w formie skanów zarządzeń oraz uchwał senatu w formie trudnej do zapoznania się przez absolwenta szkoły średniej. **Rekomenduje się** zamieszczanie informacji o studiach dla kandydatów w formie ułatwiającej zapoznanie się z tymi informacjami.

Opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia są dostępne publicznie. Jednostka nie zamieściła w publicznym dostępie celów kształcenia. **Rekomenduje się** zamieszczenie informacji o celach kształcenia w publicznym dostępie.

Ustawowo wymagane dokumenty, tj. statut, strategia Uczelni, regulamin studiów, programy studiów i regulamin świadczeń dla studentów zostały opublikowane w BIP. W Biuletynie znajdują się również programy studiów, a w nich m.in. wykaz kierunkowych efektów uczenia się, karty zajęć, harmonogram realizacji programu studiów. Zamieszczone w BIP Zarządzenia Rektora oraz Uchwały Senatu opublikowane są w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią. **Rekomenduje się** podjęcie działań organizacyjnych celem opublikowania zarządzeń i uchwał z ostatnich lat w sposób pozwalający na zapoznanie się z ich treścią.

Zakres dostępnych informacji (możliwych do odszukania) związanych z procesem nauczania zamieszczonych na stronach internetowych Akademii Zamojskiej zawiera takie dane jak poniżej:

Lp.	Dostępne informacje na stronach internetowych	TAK/NIE
1	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/ branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia)	CZĘŚCOWO
2	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3	Zasady rekrutacji	TAK
4	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7	Aktualne programy studiów	TAK
8	Sylabusy	TAK
9	Kompletność sylabusów	TAK
10	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK

11	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
13	Harmonogram zajęć	TAK
14	Regulamin studiów	TAK
15	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
16	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
17	Biuro Karier	TAK
18	Wymiany międzynarodowe (program mobilnościowy)	TAK
19	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia	TAK

W Uczelni nie jest prowadzony monitoring rzetelności i czytelności informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracowników oraz pracodawców).

Sekcja Promocji koordynuje publikowanie treści na stronach internetowych, które pochodzą z sekretariatu rektora, sekretariatów instytutów oraz jednostek ogólnouczelnianych. Dział Kształcenia zajmuje się publikowaniem treści dotyczących kształcenia na BIP. Uczelnia nie opracowała i nie wdrożyła procedury monitorowania publicznego dostępu do informacji, lecz nieformalnie prowadzone działania są w tym zakresie skuteczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zawarto rekomendacje, która nie wpływają na stopień spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia sprawuje dyrektor instytutu. Nadzór nad oceną jakości kształcenia i realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia prowadzi Rektor Akademii Zamojskiej, natomiast organem zajmującym się kontrolą jakości procesu kształcenia jest Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Do zadań kierunkowych zespołów ds. jakości kształcenia, w tym zespołu na kierunku filologia, należy wdrażanie procedur, metod i narzędzi oceny jakości i przebiegu kształcenia opracowanych przez komisję uczelnianą, oraz ewaluacja procesu kształcenia na kierunku. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób i zespołów zostały określone w sposób przejrzysty.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość nie są uwzględnione w projektowaniu programu studiów.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny w oparciu o przyjęta w uczelni procedurę tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przejęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte coroczną uchwałą senatu warunki i kryteria rekrutacji.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych modułów, sekwencji grup zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści programowych, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, aktualizację zalecanej literatury, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS, zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji efektów uczenia się i trafności ich doboru, warunków zaliczenia zajęć oraz struktury nakładu pracy studenta z uwzględnieniem zajęć zorganizowanych i pracy własnej. Zdiagnozowane w kryteriach 1-3 nieprawidłowości w zakresie, m.in. koncepcji kształcenia, efektów uczenia się, treści programowych i procesu dyplomowania oraz niezgodność przyjętych na kierunku rozwiązań w zakresie kształcenia nauczycieli z obowiązującymi przepisami prawa świadczą o nieskuteczności istniejących procedur.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują, że kierunkowy zespół ds. jakości kształcenia wraz z dyrektorem instytutu monitoruje wyniki uzyskiwane przez studentów w sesji egzaminacyjnej, spełnianie

standardów określonych dla prac dyplomowych, osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach dotyczących oceny realizacji założonych w programie efektów uczenia się. Procedury te są jednakże nieskuteczne, gdyż nie prowadzą do zdiagnozowania szeregu nieprawidłowości w kryteriach 1-3.

Ocena programów studiów nie zawsze jest przeprowadzana w oparciu o miarodajne i wiarygodne dane. Na przykład, nie sformułowano kryteriów i wskaźników stanowiących podstawę monitoringu postępu i rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także przedmiotu tego monitoringu. Nie są znane narzędzia i metody prowadzenia tej, w założeniu, kompleksowej oceny.

Na kierunku został zapewniony wpływ studentów na doskonalenie programu studiów. Studenci nie zostali bowiem powołani w skład Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Komisji Programowej. Również kadra prowadząca kształcenie na kierunku jest, do pewnego stopnia, włączana

w doskonalenie programu studiów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest w znacznej mierze ograniczony do praktyk zawodowych.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jednak ich wyniki nie są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku, ponieważ zakres zdiagnozowanych nieprawidłowości w kryteriach 1-3 w znaczącym stopniu, np. w odniesieniu do konstrukcji efektów uczenia się i metod ich weryfikacji oraz funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, pokrywa się z diagnozą zawartą w raporcie powizytacyjnym z 2017.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów, nie zawsze oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i informacji. W ocenach tych biorą udział studenci a w ograniczonym stopniu uczestniczą w nich kadra kierunku i interesariusze zewnętrzni.

Przeprowadzana ocena nie prowadzi jednak do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie służy jego doskonaleniu o czym świadczą nieprawidłowości skutkujące propozycją oceny kryterium niespełnione dla kryteriów 1-3. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, nie są one jednak w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) nieskutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania licznych nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1-3 oraz 2) krótkotrwałości działań doskonalących związanych z wynikami poprzedniej oceny programowej PKA, która poskutkowała regresem jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Przewodniczący zespołu oceniającego
dr hab. Ariadna Strugielska

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl